

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T Ė V Y N Ė“,
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

T Ė V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Agent, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T Ė V Y N Ė“,
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 3

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Sausio (January) 21, 1927.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XVIII

Smurtininkai Vartojo Revolverius Priešais Šlezevičių

Voldemaras Žada Atšaukti Liet. Konsulą New Yorke

Lenkijoje Planuota Revoliucija Nepavyko

SMURTININKAI NAU-DOJO REVOLVERIUS PRIEŠAIS ŠLEZEVIČIŲ.

Apie smurto įvykius Amerikoje įvairiai kalbama, bet šiandien mes gavome žinių iš Kauno, kurios labai plačiai visą „revoliucijos“ eigą nušviečia. Tarp ko kito jame rašoma:

„Paleidę Seimą, karininkai atėjo į ministerio-pirmininko p. M. Šlezevičiaus butą. Į jų baladojimus atsiliepė ponia Šlezevičienė, klausdama, „kas čia?“ „Atidarykit duris! Karininkai reikalauja Laikinosios Karo Vyriausybės vardu“, pareiškė karininkai. Ponia Šlezevičienė nenorėjo jų leisti, nes sakė, karininkais gali pasivadinti ir šiaip plėšikai. Prasidėjo ilgas bombardavimas durų. Pagaliau karininkai duris atsinešę storą basį, pradėjo laužti. Pusiau įlaužus duris, p. Šlezevičienė atidarė... Į kambarį įbėgo du karininkai ir atstatė į ministerį pirmininką ir jo žmoną revolverį, sakydami, kad p. Šlezevičius tuojau apsirengti ir vykti su jais į Generalinį Štabą. Šlezevičius pažūrėjęs į juos tarė: „Ir jūs, Lietuvos karininkai, atstatote revolverius į jūsų krašto ministerį pirmininką“...

Matyt, šie žodžiai paveikė ir karininkus: revolveriai buvo nuleisti.

Kad perversmas ėjo ramiu būdu, jau šitai pripažįdavo, koks tas „ramumas“ buvo. Apie tai rasite plačiau sekančiame „Tėvynės“ numery. Meldžiame tėmyti.

LENKIJOJE PLANUOTA REVOLIUCIJA NEPAVYKO.

Varšava, sausio 7. — Lenkijos bėdos su mažumomis ir sovietų įtaka šiaunant tuomi labiau padidėjo. Trys Seimo nariai, atstovaujanti rusus ir šiaur-ryčių distriktus, suareštuoti. Jie yra kaltinami rengime revoliucijos priešais Lenkiją. Tuo pačiu metu Varšavoje suareštuota 150 studentų, kurių didžiulė dauguma yra komunistinių įstikintų. Jūs kaltinama taip gi už planavimą nuverst Lenkijos valdžią.

Policijos pranešimu atstovai išvežti į Vilnių. Tarp Varšavos piliečių paimta įvairių popierių, iš kurių sužinoma, jog iš Rusijos prisiųsta pinigų sukėlimui revoliucijos, kuri turėjo prasi-

dėti Vilniuje ir kituose centruose. Tikimasi, kad sekamoj Seimo sesijoj šitas nuotikis sukels karštų ginčų.

VOLDEMARAS ŽADA ATŠAUKTI NEW YORKO KONSULĄ.

„Times“ paduoda sekamą žinėlę:

Kaunas, sausio 11. Henrikas Rabinavičius, Lietuvos Konsulas New Yorke, bus paprašytas rezignuoti. Tai pareiškė Lietuvos pirmininkas ministeris Voldemaras spaudos atstovams. „Mes norime, kad mūsų atstovas būtų lietuvis, o ne žydą“, pasakė Voldemaras. Bet „New York Times“ įdedamas šitą žinutę, pareiškia, kad pats Henrikas Rabinavičius šitą žinią užginčina. Sako jis apie atnėko panašaus nežino.

UŽPUOLĖ LIETUVOS ATSTOVYBĘ BERLINE.

Berlin, sausio 11. Keletas šimtų komunistų susirinko prie šios Lietuvos atstovybės buveinę protestuodami už nužudymą keturių komunistinių vadų Kaune. Na mas buvo apsiuptas iš visų pusių. Susirinkusieji svaidė įvairius, nemalonus Lietuvos valdžiai komplimentus. Policija, bijodama, kad nenuitiktų kas nors aršesnio, minią išklaidė.

NEW YORKO VALSTIJOJE NUBAUSTA 15,197 GIRTUOK-LIAI 1926 M.

Albany, N. Y., sausio 10. — New Yorko valstijoje praeitais metais viso rasta 75,962 prasikaltėliai. Jų tarpe didžiausią skaičių sudarė prasikaltėliai už girtuokliavimą. Nubaustųjų už girtuokliavimą prirobuojama iki 15,197 ypatų. Tų tarpe nemažas skaičius moterų. Tokių prasikaltėlių tarpan neįrokuojama nubaustieji smuklininkai. 1925 metais už girtuokliavimą nubausta 473 mažia, negu praeitais metais.

Iš Lietuvos Laikraščiu

KAS SUDARO SMURTININKŲ VALDŽIĄ.

Respublikos prezidentas p. A. Smetona — tautininkas.
Ministeris Pirmininkas ir Užs. Reik. Min. p. A. Voldemaras — tautininkas.

Finansų Ministeris p. P. Karvelis — krikščionis demokratas.

Vidaus Reikalų Min. pulk. Musteikis — tautininkas.

Krašto apsaugos Min. pulk. leit. A. Merkys — tautininkas.

Svietimo Min. L. Bistras — krikščionis demokratas.

Žemės ūkio Min. arg. J. Aleksa — ukin. partijos.

Susisiekimo Min. inž. J. Jankevičius — ukin. partijos.

Teisingumo Min. p. St. Šilingas — ukininkų sąjungos (buv. tautininkas).

Seime, kaip žinome, tautininkai turi 3 atstovus, o ukininkų partija 2 atstovu.

Kauno Smurto Eiga

(Pastaromis dienomis „Tėvynės“ redakcija gavo iš Lietuvos laišką. Jį rašo mums patikimas ir artimas nuverstosios valdžios sferoms žmogus. Vardo, delei žinomų priežasčių, tasai darbuotojas prašo neduoti. Šitas laiškas, kaip ir pats jo autorius sako, nėra tai nuosėklis vaizdas buvusio perversmo, vienok jame žymisi keletas paminėtinų dalykų. Pirmą — spėjama, kad apie perversmą žinota išankstai. Tuo perversmo gesinti nesimėta delei svarbių-patriotinių išro-kavimų. Prie perversmo prisidėjo ne žymūs Lietuvos kariuomenės dalis. Jei buvusios valdžios vadai: prezidentas su ministeriu pirmininku nebut pateikę savo rezignacijų, but įvykęs pilietinis karas. Žemaičiuose ir kitose Lietuvos dalyse organizuotaisi prie partizanų karo. Kariuomenė pasilieka valstybine ir pagiedauja koalicinės valdžios. Kad sudaryti Seime poziciją, Voldemaras kokuetoja su klaidėdėmis ir pritraukia lenkus. Karininkai reikalauja kodemų buvusios valdžios prasikaltėlių bilas testis. Nepakenčia Bistros. Smurtininkų bloga padėtis. Autorius pasižada netrukus perversmo eigą dar plačiau nušvie-ti trumpiausioje ateity. „T.“ Red.)

Šiuomi laišku noriu jums suteikti šiek tiek informaciją kas-lin Lietuvoje įvykių perversmų. Pirmą pradėsiu kà nors rašyti, turiu pareikšti, kad šitas laiškas dar galutinai reikalo nenušviečia, nes rašytas ant greitųjų. Pagaliau šiame momente ir taip umu laikui net ir negalima nuosėkliai viso reikalo apibūdinti. Malonėkit pasitenkint tuo, ką dabar suspėju parašyti. Netolimoj ateity parašysiu daugiau ir pasistengsiu nuosėkliai apie perversmo įvykius bei jų priežastis apibūdinti.

Apie perversmo rengimą valdžioje buvo išankstai žinota. Tai man pasakojo įtekingi žmonės. Apie tai žinota savaitę prieš revoliucijos pradžią. Apie tai girdėjau kariuomenėje, ateitininkuose ir iš kitų šaltinių. Tad visu pirma čia kyla klausimas, dėlko liaudininkai ir bendrai koalicija nesuorganizavo pasipriešinimo?

Kiek man yra žinoma, del pasipriešinimo buvo nemaža abejonų. Mat, vienu tikriausiu būdu organizuoti pasipriešinimą reikėjo imtis griežtų priemonių prieš perversmo rengėjus. Glon-veckio areštas rodo, kad vyriausybė buvo pasirizusi tą priemonę išnaudoti. Bet, matoma, iš vyriausybės pusės per maža energijos panaudota sąmokslui šaknimis susekti ir jas išnaikinti. Kariuomenei pasitiki-ta, nors ir žinota, nekurių karininkų tarpe Smetonos autoritetas labai didelis, o Bistras taip pat palaiko artimus ryšius su „Ramovės“ sferomis. („Ramovė“ yra tai Lietuvos karininkų klubių Kaune. „Tėvynės“ Redakcija). Dėlto ir neuita iki to, kad už savaitės prieš perversmą žinota apie jį, bet nepermatyta jokių žygių jam atsipirti. Tik aišku buvo, kad pasikėlimas perversmui pasipriešinimo butų sukėjęs žiaurų pilietinį karą. Dėlto liaudininkai tylėjo tikėdamies, kad dešinieji gal neišdris sukilti, ar rasis kita išeitis. Daugiausia bijota pilietinio karo, kurio pasekmėmis galėjo būti: 1. Klaipėdos atskilimas, 2. Lito žlugimas ir 3. Lenkų intervencija.

Perversmas įvyko visai netikėtai. Bent prezidentas ir minis-teris pirmininkas bei kiti vyriausybės nariai perversmininkams pas juos atėjus buvo užklupti netikėtai. Plačiai kalbama, kad perversmo pagreitinimui padėjo visų kariuomenės dalyt atstovų suvažiavimas sąryšy su Dr. Griniaus suklautvėmis. Girdėti, kad Kedainių ingula prisijungus ir jau buvusios pastatytos batarėjos miestui apšaudyti, kad pasiduotų. Pasipriešinimo ir sukilėlių neklusė ne maža karininkų Kaune. Žemaičiai buvo pasirizę partizanų kariui. Bet visas pasipriešinimas sustojo Griniui priėmus kabineto atsistatydinimą. Tuomi tad buvo išvengta kraujo praliejimas.

Greitomis įvykęs Dr. Griniaus pasitarimas su liaudininkų lyderiais, aiškiai pamatė, kad kilius pasipriešinimui ir piliečių karui kiltų minėti trys pavojai — Klaipėdai, litui ir Lietuvos nepriklausomybei iš lenkų pusės. Gruodžio 17 d. jau stovėjo ei-lės prie bankų ir indėlių. Vien iš Komercinio banko išimta virš 1 milijono litų. Už dolerį tą dieną mokėjo 15 litų. Reikšima, ju-sų litas buvo pusiau kritęs. Tad jau buvo pirmos kregždės pavojų. Tad numatydam liaudininkai ne nepagalvojo apie pasipriešinimą bei sukilimą pilietinio karo, kuris butų neišpasy-tai mūsų šalį apiplėšęs.

Seimo vadovybė pasidalinta tokiu būdu:

Seimo Pirmininkas p. A. Stulginskis — ukininkų sąjungos.

Seimo I vice-pirm. kun. M. Krupavičius — krik. dem.

Seimo II vice-pirm. K. Ambrozaitis — darbo federantas.

Seimo I sekret. J. Masiulius — kr. dem.

Seimo II sekret. P. Jočys — darbo federantas.

O iš viso laimėjusieji portfeliais pasidalino taip:

4 tautininkai, 4 krikščionys demokratai, 2 ukininkų sąjungos, 2 ukininkų partijos ir 2 darbo federantai.

Šlezevičių nuvežė į štabą ir ten ėjo derybos delei naujo kabineto. Liaudininkams buvo siulyta 3 portfeliai. Bet jie jų neėmė.

Pasitraukė iš prezidentavimo ir Dr. Grinius.

Gi seimo posėdį susirinkusį naujam prezidentui rinkti atvyko atidengti Dr. Staugaitis, tuomi palengvindamas naujos pozicijos situaciją, nes jie neturėjo nė vieno prezidentu nario.

Pasitraukdamas p. Šlezevičius statė sąlygą, kad karininkai likt ištikimi teisėtai (tai yra nuverstajai) vyriausybei ir pasipriešinę perversmui, butų paleisti iš arešto.

Pirmą suklidimo dieną Kaune ir kitur buvo išmėtytos proklamacijos raginusios neklusėti naujosios vyriausybės. Ant jų proklamacijų pasirašė „Respublikos Gynimo Komitetas“. Užtat buvo užantspauduotos kai kurios „neišitikimos“ Kauno spaustuovės, jų tarpe ir „Varpo“.

„Lietuvos žinių“ redakcija taip pat kelias dienas išbuvo užantspauduota ir policininkų apsaugota. Paskui, padarius kratą, „Lietuvos žinios“ vėl pradėjo eiti. Bet pirmas numeris išėjo su dideliais baltais tarpais, o antrą dieną taip pat cenzūros buvo daug išbraukta, bet gen. Žukauskas pasikvietė p. Bortkevičienę ir liepė užpildyti kuom nors, kad nebutų baltų vietų. Teko užpildyti visokiais niekais.

Apie pačią „sukilimo“ eigą nekartosiu. Tikiu, kad Tamstos jį žinote iš spaudos. Gal vieną kitą smulkmeną bus verta paminėti. P-as Šlezevičius, išgirdęs beldimą į duris, jų neatidarė ir perversmininkai duris išmūšė balkiu. Sako, karininkai, kurie atėjo uždaryti Seimo posėdį (daugiausia lakunai), buvo labai nusigandę, drebėję nuo nerū įtempimo; vos žodį galėję ištart. Po Seimo langais stovėję raiteliai ir šarvučiai.

Kaslink Smetonos išrinkimo, tai jis išrinktas neteisėtai, nes konstitucija reikalauja absolūtės Seimo atstovų daugumos, t. y. 43 atstovų balsų, o Smetona gavo tik 38 balsus. Bet dešinieji naudoja si neaiškumą, kad konstitucijoj aiškiai nepasakytą apie absolūtės visų Seimo narių daugumos. Sako užtenka posėdį dalyvaujančių pusės. Tiesa, Smetona rusų laikraščiu „Echo“ išsireiškė, kad balsavime „busių netikslumų, bet tokiu momentu negalima su vienu-kitu balsu skaitytis.“

Suimtieji ministeriai ir kiti veikėjai greit paliausota, bet suimta daug įtariamų komunistų. Kaune plinta gandai, kad esą 5 liaudininkai ir 5 soc-dem. lyderius manoma ištremti užsienin. Bet vargiai ar tai tiesa, nes tai butų diktatūros reiškinys, o dabartiniai šalies vadai nori vadintis konstitucijos „vykdintojai“. Nors Voldemaras išsireiškė apie reikalą tą konstituciją „pataisyti“.

Dabar rupi klausimas: kas bus toliau? Sukilėliai, kurie daugiausia buvę jaunieji karininkai, norį pasiekti, kad įsivertų valstybingumas ir išnyktų begalinės partijų rietenos. Jie nesą linkę ginti klerikalinės krypties, ar diktatūros, bet neprileisą ir kairumo akstremų. Jie nori, kad įeity koalicijon krikščionių blokas ir liaudininkai. Taip pat esą reikalauja, kad bylos, kurios prieš krikde-mus iškeltos prie buvusios val-

Iš Darbininkų Gyvenimo

Iš Santiago, Chile, pranešama, kad ten darbininkų unijos dar tebeplanuoja generalų streiką. Sako pasitarimai tarp darbininkų unijų ir darbdavių atstovų tinkamų pasekmių nedavė. Streikui skelbti laikas dar nenustatytas. Unijos reikalauja, kad darbo sąlygos butų pagerintos.

Iš Varšavos pranešama, kad Vladimir Valinske lenkų valdžia nuteisusi 118 ukraimų komunistų ilgų metų kalėjiman. Devynis nuteisė iki gyvos galvos, keletas gavo po 60 metų; kiti trumpesniai terminui.

New Orleans sausio 11 d. vietos gelžkelininkai išnešė protesto rezoliuciją prieš suvienytų Valstijų administracijos ginkluotą intervenciją Nicaraguoje. Taip gi protestuojama už kišimasi į Meksikos reikalus. Pamašų protestą išnešė ir Argentinos studentų draugija.

Sidlez'e, Lenkijoje sausio vienuoliktą dieną vietinė polietija areštavo 22 darbininkus, kuriuos žiauriai kankino versdama prisipažinti komunistais. Teismas penkis jų pasiuntė kalėjiman nuo 2 iki keturių metų kalėjiman. Kitus išteisino.

Žinomas I. W. W. organizacijos lyderis, „Big Bill“ Haywood, kuris yra pabėgęs į Rusiją, pastaruoju laiku apsišvedė su ruse, kuri nemo-gi nemoka rusiškai.

Praeiit metai Anglijoje rokuojami kaip vieni iš sunkiausių šalies industri-niame gyvenime. Darbo ministerija praneša, kad bėgy pirmųjų 11 mėnesių, Anglijoje 2,741,000 darbininkų streikavo. Tuo laiku 159,800,000 dienų darbo nustota. 1925 metais tuo būdu tik 7,980,000 darbo dienų sutrukdėta. 1924 metais gi

džios tęstusi ir kaltininkai butų nubausti. Bet tos svajonės nepasisekė. Koalicijon su tautininkais susidėjo tik krikščionys (bei uk. partija), o liaudininkai neprisidėda. Be to nacionalistiniai perversmininkai priešingi koalicijai su tautinėmis mažumomis, o be jų Voldemaro kabinetas neturėtų daugumos ir jis jau kokuetoja su klaidėdėmis ir žemės reformos nevykdymo pažadu pritraukia lenkus.

Su daugeliu karininkų kalbėdamasis patyriau, kad Bistros įėjimas vyriausybėn perversmo iniciatoriams nevisai malonus, nes tai juk asmuo, kurį kaltina valstybės išų eikvojime partiniam tikslams. Bet šis kabinetas laikomas dar laikinu, greitomis sudarytu. Gal jį perorganizavus bus labiau atsikreipta į perversmininkų reikalavimus. Bet vėl vargiai ar krikščionys duosis skrandžiam ir ar tauti-

85,870,000. Praeitų metų tačiaus darbo dienų skaitmuo minimo dydžio siekia delei ilgo mainierių streiko.

Iš Atėnų pranešama, kad Fordas steigia automobilių dirbtuvę Graikioje. Tai bus įsteigta miestely Phalerone.

Cambridge mokytojai padarė aplikaciją įstojimui Amerikos mokytojų federaciją. Jie gavę prastus atlyginimus ir tai priverčia juos organizuotis. Kovos, idant gavus geresnį atlyginimą.

St. Pettersburg'o, Fla. Amerikos Darbo Federacijos prezidento Green pranešimu bus varoma kampanija už penkių dienų darbo savaitę.

Shangajuj, Chinijoje, darbininkai paskelbė streiką ke lioms įstaigoms. Svetimtaučiai, bijodami konflikto, taisosi barikadas.

Iš Londono pranešama, kad Anglijos mainierių padeitis žymiai pablogėjo. Sakoma, užbaigus streiką, mainieriai tėvai ir vaikai turi dirbti ilgas valandas, kad padarius šioki-toki pragyvenimą. Geriau buvę pirm streiko.

Maskvoje įsteigta 36 valandų savaitė. Tai paliečia tik raštinį ir metalo darbi-kus. Vaikams darbininkams nesenesniems 14 metų, nustatyta 4 valandų darbo diena.

Kanados geležinkeliečiams suteikta pakėlimas algų. Kiekvienam darbininkui bus pridėta po 2 centu valandoje. Tai paliečia 35,000 geležinkeliečių.

Lawrence audinyties — United States Worstere Co. nuo kovo 1 d. š. m. žada savo fabrikus uždaryti. Apie 1,500 darbininkų bus paliesti bedarbe.

Jei tautininkai su krikdemais nesutartų, kiltų klausimas del diktatūros įvedimo ir Seimo paleidimo.

Liaudininkų padėtis dabar ne lengva. Taip, tas perversmas pirmas ir labai blogas pretekstas. Niekas neužtikrintas, kad kitą naktį neprivers pasitraukti dabartinus smurtininkus ir neprasys atgal Dr. Grinių ir demokratiją.

Rašau šį laišką daugiausia dėstydamas man žinomus faktus ir nuomones bei savo samprotavimą. Jis nėra nuosėklus atvaizdas to, kas įvyko 17 d. gruodžio. Vėliau parašysiu plačiau.

P. S. Dar užmiršau, kad pp. Šlezevičius ir Požėl su šeimynomis išvažiuoja užsienin. Kiek žinau Plečkaitis yra atvykęs Rygon, kur kaip tik valdžia kari-oji. Liaudininkai rodo galutinai nusistatę dalyvauti Seime.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirb, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Jaunime Bruzdėk!

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje jaunimas jau pradeda bruzdėti. Neįrokuojant tų organizacijų — kuopelių ir mokyklų — kurios jau nuo seniau gyvuoja, šiuo laiku pasireiškia dar gyvesnis mūsų jaunimo bruzdėjimas. Praeitame „Jaunimo Kelių“ numery jau rašėme, kad Kenoshoj ir St. Louise jaunimas pasirengęs organizuoti savo kuopeles. Šiame gi numery stambiai atžymime, jog Chicagoj, North Sidej, vaikų draugijėlė „Bijunelis“ taip gi prisideda prie SLA.

Tai pažymėtinas pasireiškimas.

Mes tik galime pasakyti — valio, jaunuoliai! Dedatės prie geros ir stiprios lietuvių organizacijos Amerikoje.

Vienok tai dar ne viskas. Amerikos lietuviuose yra ir daugiau jaunimo organizacijų. Jų randasi veik kiekviename didesniame ar mažesniame Amerikos mieste. Todel, ar nebutų gerai ir šioms jaunųjų organizacijoms pasvarstyti ir prisidėti prie SLA?

Tos lietuvių jaunimo organizacijos gyvuoja, bet dažnai joms ne labai sekasi. Nesiseka gi todėl, kad tai kapitalo, tai geros globos stokuoja. Atsitinka, kartais, kad jos išgyvavusios keletą metų, pakrinka. Prisdėjusios bet gi prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, joms pakrikimas niekad negrės. Jei pas jas stokuos kapitalo ar jėgų pasilaikyti, tos jėgos ar kapitalas bus galima rasti mūsų pačiame centre ar priglobstint suaugusių kuopoms.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje jaunųjų tvarkymosi taisyklės nusako labai gražius ir kilnius Amerikos lietuvių jaunųjų tikslus. Čia įeina lietuviybė, apšvieta, lavinimasis sporte, steigimas lietuviškų mokyklų ir tt. ir tt. Susiinteresavę prisidėjimu prie SLA. jaunųjų organizacijų turėtų ir mūsų organizacijos jaunųjų valdybos taisyklės pamatyti.

Jaunime, bruzdėk! Dėkis prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje! Jei kuriame mieste dar nėra jaunųjų organizacijos, tokia organizacija galima sutverti pavydale Susivienijimo Lietuvių Amerikoje jaunųjų kuopos.

Jei jus mieste nėra jaunųjų, kurie būtų SLA. susiinteresavę, to miesto darbuotojų pareiga yra šiuo reikalu pasirūpinti. Tuojau, nieko nelaukdamas, sušauk savo apygardės jaunuosius, perstatyk jiems reikala, o mes visai neabejojame, kad jus jaunuoliai to kilnaus reikalo galėtumėte atsikvėpti.

Priešingai. Jie laukia, kad kas nors juos organizuotų. Jie nori, kad atsirastų toks žmogus, kuris galėtų jiems ištiesti pagalbos ranką.

Ta pagalba buk tamsta. Prirašyk savo miesto jaunuosius prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, o ateity jims tie jaunuoliai širdingai už šitą žygį dėkos.

Bruzdėkite: jaunuoliai ir darbuotojai — parodykim ką galim! Padarykim šiuos metus paminėtinais. Pasidarbukim, kad mūsų organizacijoje pražydėtų pirmieji jaunimo žydiniai ir kad jie nušviestų mūsų gyvenimą savo kilniais darbais.

P. B.

KOKS TURĖTŲ BUT „JAUNIMO KELIŲ“ TURINYS.

Pas daugelį Amerikos lietuvių beveik jėgo į paprotį sakyti: „Mūsų jaunimas niekam netikęs, suamerikonėjęs, pagėdės ir kad nieko iš jo tikėtis negalima“. Tiesa, reikia prisipažinti, kad pusė jo yra tikrai sugedusio, nuėjo nesavo keliais, bet didesnė dalis dar sveika ir ji — kaip geron dirvon pasėtas grudas — duos gerus vaisius. Tą suprasdami kai kurie laikraščiai įsteigė jaunimo skyrelius. Bet ikišiol tie skyreliai buvo taip negalvoti, kad tų skyrelių skaitytojų beveik nebuvo.

Jaunuolis peržiūrėjęs jaunimui paskirtą laikraščio dalį randa tik jam išpūstą ilgiausią pamokslą, vienas kitas eiles, korespondencijėlę ir viskas. O to kas jį pritrauktų, sujudintų ir priverstų kas savaitę paimiti laikraštį į rankas, dėja, nėra. Todel veltui mūsų leidėjai stengiasi, prakaitą pila, veltui eikvoja laiką ir laikraščio vietą ir naudos apsolintūškiai nėra. Aš esu dar jaunas, turiu tik penki-

liką metų, bet aš tikiu, kad žinau kas man ir kiekvienam berniukui patinka, kas yra įdomu ir gražu ir tikiu, kad mano balsas nebus balsu šaukiančiu tyruose.

Laikraštis įvesdamas į savo skiltis jaunimui skyrių turi paskirti jam vesti žmogų, kuris supranta jaunimo sielą, idealus ir norus, kuris žino ką jis mėgsta. Geras vedėjas parinktų daugiau medžiagos skyriui, o tam reikėtų paskirti daugiau vietos laikrašty.

Pirmas uždavinys yra pradėti spausdinti idomią apysaką, kuri jeigu galima būtų iliustruota. Geriausi pasisekimai turėtų apysaka apie egzotiškus kraštus arba iš jaunimo gyvenimo. Tokios literatūros yra labai daug gražios ir įdomios, pav.: apysakos M. Rey'd'o, F. Cooper'o, Ed. de Amicis'o, M. Twain'o, L. Stevenson'o, R. Kipling'o ir tt. Labai lengvai galima pasirinkti gražių, kilnių minčių apysakėlių ir iš lietuvių literatūros, pav.: kai kurios A. Vienuolio novelės. Tai viena.

Antra, tai leisti jaunimui, plačiau bendradarbiauti skyriuje. Kad juos prie to pritraukus, paprasčiausias būdas yra konkursas. Pav.: paskelbti konkursą tema: „Kam aš mokinuosi“ arba „Kas man „Jaunimo Keliuose“ nepatinka“. Už tris geriausius rašinėjus paskirti dovanas, tik ne pinigines. Galima paskirti knygą, žiemiapių rinkinį, pašto ženklams albumą, laikrodėlį. Reikia tai skirti ką paprastai jaunimas nori turėti. Vienas berniukas, gavęs dovaną, pasigirs draugui. Šis, jam truputį pavydėdamas, pradės skaityti skyrių, o esant konkursui parašys rašinėlį. Pirmą kartą negavęs dovanos, mėgins antrą kartą, trečią ir pagaliau pasiseks gauti. Jaunuoliui radus savo rašinėlį atspausdintą pakla upas ir energija, noras daugiau rašyti ir galima tikėtis, kad dažniau pradės rašinėti ir sekti kas savaitę savo skyrių.

Tuo būdu pasigavus ant meškerės jaunuosius galima pamažu pradėti rodyti jiems jų klaidas, raginti juos taisyti, skiepyti tėvynės meilę, spausdinti straipsnius apie Lietuvą, dėti fotografijas, žymesnių žmonių biografijas, ir tt.

Be to reikia įvesti platų sporto ir korespondencijų skyrių. Laiks nuo laiko patartina taipgi dėti uždavinių, kas labiau pritraukia jaunimą.

Maž daug tokie turėtų būti „Jaunimo Keliai“. Žinoma aš čia daug ko del vietos stokos apleidau ir palieku apie tai pasirūpinti kitiems jaunuosiams. Nors jų aš nepažįstu, bet drįstu juos vadinti savo draugais, nes visus jaunuosius riša draugiškumo ir kilnumo jausmai. Tikiu kad „J. Keliai“ sujuos visoje Amerikoje išblaškytus jaunuosius į vieną didelę šeimyną, kurios motto bus:

„Lietuviais mes esame gimę,
Lietuviais mes turim būti,
Tą garbę gavome užgime,
Tai ir neturim leisti žūti“,
o tikslas — nešti kultūros ir tėvynės meilės žiburį į kiekvieno lietuvi Amerikoje pastogę.

Todel imkimės jaunuosius darbo, o mūsų pastangos be vaisių neliks!

A. Vaivada,
15 m. amžiaus jaunuolis,
Philadelphia, Pa.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTE

CHICAGO, ILL.

North Side.

Gruodžio 22 d., p. Zilės bute, įvyko „Bijunelio“ vaikų draugijėlės tėvų susirinkimas. Tėvų atsilankė didelis skaičius mat visiem parupo kaip reikia jaunųjų organizaciją sutvarkyti, kuri silpnokai begyvavo.

Susirinkimą atidarė pirm. p. Kriaučiūnas, nesant sekr., šiam vakarui buvo išrinktas K. Semaška. Toliau sekė valdybos ir komisijų raportai; tapo visi priimti.

„Bijunelis“ stoja į SLA. Jaunuolių kuopą.

Svarstant apie naujus sumanymus ir atgaivinimą „Bijunelio“, tapo pakelta ir vienas senas klausimas, kad „B.“ įstotų į SLA. jaunųjų kp. Tuo reikalu metai atgal komisijon buvo išrinkti trys nariai — Semaška, Spilita ir Kriaučiūnas. Bet dėl nežinomų priežasčių jie jokių planų nepagamino, taip kad visas šis reikalas

ant vietos ir tunojo. Bet dabar, kalbant apie atgaivinimą, visi įrodinėjo, kad reikia padėti gerą pagrindą ir tai ne ant vienos dienos, bet kad tas atgaivinimas „B.“ liktųsi mūsų busiantiems piliečiams ant ilgiausių metų. Už įstojimą į SLA. kalbėjo K. J. Semaška, Čepukas, Harmonas ir kiti. Visi įrodinėjo svarbą ir naudą surišimui visus jaunuosius šios kolonijos į vieną didelę ir garbingą SLA. organizaciją. Eita prie balsavimo ar paklikti taip kaip yra, arba stoti su visu turtu ir nariais į SLA. jaunųjų kuopą. Nutarta dviem prieš, stoti į SLA. Taipgi vienbalsiai nutarta, kad bus iš išdo apmokėta už vienus metus, ir pirmąjį laipsnį, už visus jaunuosius narius. O kurie tėvai norės, kad jų vaikai stotų į aukštesnį laipsnį, tai damokės nuo savęs.

Kad visą darbą sėkmingai sutvarkyti ir atlikti kaip reikia, tapo išrinkta du žymūs darbuotojai, kaip organizatoriai, K. J. Semaška ir K. Čepukas. Taigi ant jų pečių yra sukrautas visas darbas, bet nėra abejonės, kad jiedu atliks.

Tėvai taipgi biskį persiorganizavo, išrinkdami sekamą valdybą: pirm. p. Kriaučiūnas, senasis, išd. A. Zilė, naujas, užrašų rašt. p-lė V. Čepukitė, finansų rašt. p-lė Alf. Semaškiutė. Reiškia, jau čia jaunulės pradeda lenktinuoti su senais. Na, o kaip įsikurs jų kuopa, tai nebus jokio vargo valdybos rinkimuose, nes yra tinkamai pasilavinusių jaunųjų.

Sveikinantis žygis.

Reikia tiesą pasakyti, jog prie dabartinių sąlygų vargu kas būtų išėjęs iš Bijunelio. Į pereito sezono pamokas, kaip dainų, taip ir lietuvių kalbos, lankėsi labai mažai jaunųjų. Tad šį sykį negriežtai tuoj už pamokų, bet už tvirtu ir stipraus susiorganizavimo, o biskį vėliau, manoma kitaip pamokas sutvarkyti, negu praeitais laikais.

Sveikinantis žygis yra tas, kad North sidiečiai permatė kas jiems yra gera ir naudinga. Besilaikant toliau prie „Bijunelio“ esamose sąlygose grėsė pairimas jaunųjų, tą visi žino, kurie arti stovi ir dirba šioje organizacijoje.

Northsidiečiai sveikins šį žygį ir kartu busimą SLA. jaunųjų kuopą. Tėvai, rašykime savo „juniorius“ į bendrą jų būrelį, kur jaunieji galės plačiai lavintis ir vėliau užimti atsakomingas vietas mūsų SLA. organizacijoje.

Aras.

BROOKLYN, N. Y.

Mūsų mieste jau keletas metų gyvuoja Jaunų Vyrų Draugija. Tikslas šios draugijos yra — lavinimasis sporte.

Bėgy gana trumpo savo gyvavimo ši draugija smarkiai pasižymėjo netik tarp lietuvių, bet ir svetimačių. Kas gi iš brooklyniečių nežino smarkaus J. V. D. Basebolininkų Jauktu, arba kas nesididžiuoja šios organizacijos Bosket-ball jauktu? Be to Jauni Vyrai yra karšti lietuviai — patriotai. Jie prisideda prie visų lietuviškų darbų, ir jų garbės pirminku yra gerb. Jonas Vileišis, dabartinis Kauno burmistras ir buvęs Lietuvos atstovas Amerikoje.

Iki šiol Jaunų Vyrų Draugija gyvavo energingai, be vaidų ir ginčų. Pastaru betgi laiku pradeda reikštis šokių tokių vidujinių nesusipratimų. Kol kas nesusipratimai išrodo mažos vertės, bet aš imu abejoti bene jie tik nepasireišk vidurine suirute. Aš esu linkęs manyti, kad ir šioj visiška bepartijvė draugijoj bene tik ar nepasireišk partijviškumas. Man rodosi, kad į šitą draugiją ar nesirengia „vyčiai“ savo kojalės įkelti.

Jei taip nutiktų, būtų labai gaila. Gražiai gyvavusi draugija delei keno nors „ambicijų“ gali nueiti niekam. Rimtesni nariai turėtų šiam nelemtam pasireiškimui užbėgti kelią.

Beje, šios draugijos pirminku šioms metams išrinktas mūsų žinomas darbuotojas J. Ginkus. Kiti valdybos nariai taipgi yra rimti ir pasižymėję darbuotojai.

Brooklynietis.

LOGISKAS KLAUSIMAS.

Vincukas žiūrėdamas į liutą uždarytą klėtkoje, kurios kitoje pusėje stovėjo kunigas irgi žiūrėdamas į liutą, klausia savo dieuko:

— Pasakyk dieduk, ar liutai eina į dangų?

— Ne, Vincuk.

— O kunigai ar eina į dangų?

— Žinoma eina! Bet kam to klaus?

— Mat aš noriu žinoti, ar liutas ir tuomet negalėtų įeiti į dangų, jei jisai suėstų kunigą?

D-ras Kazys Grinius

(Trumpi jo darbų ruožai)

Gimęs 1866 m. jis jau 1884 m. su Jonu Mačiu, budamas Mariampolės gimnazijos 5 kl. mokiny, pradėjo leisti ranka rašytą laikraštėlį „Priešaušris“. 1887 m. pradėjo rašinėti į d-ro J. Šliupo Amerikoje leidžiamą „Lietuvišką Balsą“, 1888 m. į „Šviesą“ ir nuo 1890 m. ėmė nuolat bendradarbiauti „Ukininke“.

Dalyvavo daugely varpininkų suvažiavimų, buvo kelis kartus išrinktas į Varpininkų Komitetą. Redagavo apie dvejus metus Naumiesty bebudamas „Ukininką“. Kartu su V. Kudirka, St. Matulaičiu, Juozu Bagdonu ir Vincu Paliukaičiu per ilgus metus vedė „Varpo“ ir „Ukininko“ reikalus. Virbaly ir Naumiesty bebudamas, gaben o iš anapus sienos ir platino „Varpą“, „Ukininką“ ir kitokius spausdinius ir bendradarbiavo tuose laikraščiuose. 1896 m. išvertė lietuvių kalbon Lietuvos Social-Demokratų Partijos programą „Lietuvos Darbininko“ Nr. 1, paskaiavo bene 1898 m. „Aidą Lietuvos Darbininkų gyvenimo“.

1902 m. pabaigoj, persikraustęs Mariampolėn, rado priaugus daug jaunų lietuvių patriotų.

1903 m. birželio mėn. 29 d. surengė kartu su savo žmona pirmutinę didelę lietuvių demonstraciją prie Petro Armino kapo, kur buvo uždėta vainikas su parašu: „Atminčiai Petro Armino ir Aušros“.

Ištikis Japonų karui Griniui teko davinėti valstiečiams patarimų, ką, kaip, kur rašyt ir pačiam peticijos sustatinėti.

1905 m. Grinių namai pasidarė judėjimo centru. Ir socialdemokratai ir demokratai tenai turėjo savo štabams vietą. Griniai dalyvauja 1905 m. rudens viešuose mitinguose.

Griniams vadovaujant įvyko pirmutinis Mariampolėj viešas lietuvių spektaklis: 1905 m. gegužės 15 d. buvo pastatyta „Amerika Partije“.

1905 m. Griniui dalyvaujant atsiranda pirmutinė Mariampolėj vieša lietuvių draugija, Senapilės „Šviesa“, kurios pirmininku buvo išrinktas Dr. K. Grinius. Tuo laiku rašinėja straipsnius ir korespondencijas į „Vilniaus Žinias“.

1905 m. pabaigoj tenka jam vėl išsikraustyti į Vilnių, kur jis pagamino 1905 m. „Varpą“ Nr. 12, knygutę „Teisingas žemės valdymas“, išvertė iš rusų kalbos Pasaką apie carą Mikitą (Skazanie o carie Simeonie), be to surengia Programos Lietuvos Demokratų Partijos 1906 m. projektą, kuris su pataisomis ir buvo tais metais Lietuvos Demokratų Partijos priimtas.

1905 m. gruodžio mėnesį atsiradus „Lietuvos Ukininkui“, Grinius tuojau stoja į jo bendradarbių eiles.

1906 m. sugrįžęs Mariampolėn su savo žmona atnaujino ir legalizavo Senapilės Šviesos Draugiją, ir Šviesa per dvejus metus išsiplėtė po visas Suvalkų gubernijos apskritis.

Kartu su „Šviesa“ Grinius veikliai dalyvavo Mariampolės Ukininkų Draugovės organizavime, kurios iniciatyva paskiau atsirado „Žemės“ laikraštis ir 1911 m. Mariampolės Ukio Paroda.

1908 m. rudenį žandarai uždarė „Šviesos“ draugiją, jos vadus ir žymiuosius narius suėmė ir kaltino Lietuvos Socialdemokratų partijai prigulint. Grinius su žmona, atsėdėję apie 2 mėnesiu Kalvarijos kalėjime, išsikraustė iš Mariampolės į Vilnių, kur jis paėmė „Lietuvos Ukininko“ redagavimą.

Grinius buvo išrinktas į 2-sios ir 3-sios Rusijos Valstybės Dumos gubernijos rinkikus; teko dalyvauti jam ir tose rinkimų kompanijose.

Dr. Grinius yra parašęs ir išleides „Lietuvių Tautoj“, „Medicinoj“, „Varpe“ ir kt. daug mokslo darbų.

Caro Rusijos režimo laikais Dr. Grinius nuolat buvo persekiojamas žandarų. Po 1900 ir 1902 m. kratų, 1905 m. jis buvo suimtas del Vilniaus Seimo, 1906 m. vėl suimtas del „Šviesos“ po 67 parų Mariampolėn vėl išstremtas į Vilnių 1910 metais grįžęs į Mariampolę 1911 m. vėl suimtas sėdėjo ten pat kalėjime 40 dienų, 1913 ir 1914 m. taryptas po tardymus. Karo metu D-rui Griniui esant Kaukaze Kislovodskė vienos ligoninės vedėju bolševikai nužudė jo žmoną ir mirtinai sužeidė jo dukterį.

Grįžęs po karo su išlikusiu gyvu su-

rum D-ras Grinius apsigyvena Kaune ir visa energija vėl stvėrėsi visuomenės ir valstybės kurimo darbo.

1920 m. birželio 19 d. Dr. K. Grinius jau Ministeris Pirmininkas, 1922 m. vasario mėn. pradėjo atsistatydina nuo ministeriavimo, pasilikdamas St. Seimo nariu.

1922 m. nuo birželio mėn. 1 d. Kauno miesto Savivaldybės Medicinos ir Sanitarijos skyriaus vedėjas.

1922 m. nuo vasario 16 d. atgaivintų po karo „Lietuvos Žinių“ dienraščio redaktorius.

1922 m. rudenį išrinktas pirmojo Seimo nariu. Krikščionių partijom tą Seimą paleidus, 1923 m. Dr. K. Grinius buvo išrinktas antrojo Seimo nariu.

1926 m. gegužės m. išrinktas į III Seimą, o birželio 7 d. Respublikos Prezidentu. („Š. N.“)

JAUNOJI

— „Kas su manim?.. Ar miegojau, ar sirgau?“

„Ar nelaimėse, varguos aš apalpa?“ —

Šnabžda, dairosi jaunoji mergina

Su retėžiais ir ražančiais surišta.

Su retežiais suvaržyta,

Su nelaimės prislogyta

Rauda, šaukia mus jaunoji,

Meldžia gelbėt mylimoji:

„Oi, berneli, tu, manasis,

„Ar da gyvas tu, jaunasis?!“

— „Mano busi... jei nenori put grabe,

„Man tarnausi, aprėdysiu aš tave;“ —

Jai taip sakė blekagalvis storas pon's,

Susigniauzęs glėby auką kaip šėton's.

— „Oi, šarvuotas tu, Prusoke,

„Atiduok tu man pastogę!

„Nedarykie man grabelio,

„Nežudykie man bernelio!

„Grįžkie į namus savuosius,

„Pas savus vaikus mažuosius!“

— „Glauskis prie manės, tamsuole, neklejok!

„Vėl mokysiu tave, tu neabejok!“ —

Taria jai Pilsudskiai, kunigaikščiai, —

Ji silpnutė jau senai veik jų glėby.

— „Kunigaikščių jam nereikia,

„Nes jie sapalūs suteikia,

„Jų klapiūkai mus mągina,

„Man vergiją jie gamina. —

„Oi, nelyskit prie varguolės,

„Neapšviesit jūs tamsuolės...“

— „Vargše nelaiminga, atsigrežk, pakilk!

„Tu, tarnaite, mūsų karščiuose sušilk!“ —

Šiaurės gaisras poška, veržisi prie jos,

Švila apipylę rubai mūsų jaunos.

— „Kraujas liejos — mane virgdė,

„Ugnys degė — mane didė...“

„Nusibodo man vergauti,

„Jau pakako visiems tarnauti!

„Jei kovojat už brolybę,

„Pripažyk ir man lygybę!...“

— „Aš tave priglausiu... Maišto nedaryk!

„Vėl tu man tarnausi, manęs tu klausyk.“ —

Šaukė net iš Omsko Sibiro meška,

Viltį kur tai radus kad jei teks Maskva.

— „Jlgai-gausiai mešką šeriau,

„Aš didžias aukas jei dėjau, —

„Su dantimis meška kur kala —

„Kaulai mūsų vyrų bala!

„Man grumoja, nor prigauti, —

„Jei neduosiu čia ponauti!“

— „Į bažnyčią eik!“ — liepia kunigai,

„Eikie tu su manim, — štai tau pinigai!“ —

Šaukia kapitalas, — „duosiu tau šarvus,

Garbę tu įgysi, peržengsi vargus!“

— „Man nereikia jų gėrybių,

„Nė užburtų jų saldybių!

„Aš nelaimėse auklėta,

„Su vargais, alkiu penėta,

„Darbas, laisvė ir lygybė —

„Mano meilė ir linksmybė!“

„Visos sesers pasiduokime rankas,

„Laiks gaivint ir vienyt spēkas menkas, —

„Nuo skriaudų, paniekų laikas atsigt,

„Priespaudas, nelaimes iš namų išvyti!“

„Laisvė, meilė ir lygybė —

„Mano turtas ir grožybė!

„Sunks darban susitelkim,

„Vienas kitą nenustelbkim!

„Oi, pareik, pareik berneli,

vedama, kaip mūsų 158-toje. Dažnai mažiausius reikalavimus ginčiamasi dvi ir daugiau valandų. Pavyzdžiui, metiniame susirinkime, po išdavimui kuopos valdybos metinių raportų, ginčytasi dvi valandos ir penkiolika minučių. Jei yra svarbus reikalas, pasiginčyti reikia ir galima, bet — sakau — mūsų susirinkimuose veik visuomet tie ginčai vedami be tiksliai. Aš sakčiau, kad šita betvarkė mūsų kuopoje eina to del, kad mūsų kuopos pirmininkas nemoka susirinkimų vesti. Jei jis mokėtų tinkamai susirinkimus vesti, tai laiko bereikalingai mažai niekais nereikėtų leisti. Kaip pirmininkas, taip ir kiti nariai turėtų atsiminti, kad ne visiems nariams tokie bereikalingi ginčai patinka. Daugelis narių jais piktnaudžiauja ir todėl susirinkimų nelanko.

Manau, kad šita mano pastaba bus priimta kaip sveikas patarimas kuopos laui ir ateity bus vengiama šitos nepageidaujamos tvarkos. Ateity, tikiu, susirinkimai bus vedami tvarkingai; daugiau į juos narių lankysis ir bus galima daug kas gero organizacijai nuveikti.

Prašyčiau narių mano patarimą priimti.

Korespondentas.

BROOKLYN, N. Y.

Iš 83 kp. susirinkimo.

SLA. 83-čioje kuopoje įvyko dalykų, apie kuriuos turėtų žinoti visi Susivienijimo nariai. Per paskutiniuoju metu kuopos valdė grupę narių, kurie save vadina „pažangiais“. Valdė todėl, kad didelė didžiūma mūsų narių, kaip ir daugely kitų kuopų, yra ramūs nariai, nenorintys kisti politiką, taipgi moterys, kurios negali susirinkimų lankyti, nes turi šeimynas, ko neturi didžiūma „pažangiųjų“. Dalykai ejo nuo blogo aršyn, nes nebuvo duodama jau balso „pažangiųjų“ priešininkams, buvo barami tie, kurie nenorėjo daugiau „pažangių“ įleisti į kuopą, ir tie, kurie „pažangius“ kritikavo. Todel dalis senų kuopos narių, kurie priklausė prie Susivienijimo po 10 ir 20 metų, o kiti ir nuo pat jo įsikurimo, nutarė apiešti 83-čią kuopą su jos „pažangia“ politika ir persikelti į 38-tą kuopą. Išsikėlė apie 140 narių.

Tas, suprantama, nepatiko tiems, kurių vyriausiasis įsitikimas šiame pasaulyje yra „dik-tatura“. Nebeliko ant ko diktatūros praktikuoti! Todel pradėta tužis lieti ant finansų raštininko V. Širvydo, kuris tik tuo nusikalto, kad išrašė persi-kelimo lapus tiems nariams, kurie norėjo išsikelti, ir paaiškino tam tikrais lapeliais dalykų stovį tiems, kurie atsilanko į mitingus syki į metus užsimokėti duokles, o paskui jau neateina ir nemato, kas dedasi kuopoje.

Sausio 6 mitingė buvo susta-tytos visos pažangumo kanuolės prieš finansų raštininką. Pirmiausia buvusi išdėtininkė, Jes-kevičiūtė, apkaltina jį, kad jis noris prisisavinti \$109 kuopos pinigų. Tām priekaištui neiš-degus, nes jis buvo visai be jo-kio pamato, surasta kitas: „Kam V. Širvydas iškėlęs di-džiūmą narių.“ Tai esą ardy-mas kuopos. Tas apkaltinimas irgi neišdegė, kadangi prot. rašt. Purvėnas „Tėv.“ spalio 8, 1926 pirmutinis padavė mintį kraustyti. Jis ten griežtai pa-reiškė: „Kas jaučiasi, kad jie mūsų kuopoje nieko negali veik-ti, gali persikelti į bile kurią ki-tą kuopą.“ Jei protokolų rašti-ninkui valia taip agituoti, tai kodel nevalia finansų raštinin-kui? Kuopa nieko nesakė Pur-vėnui ir reiškia jo mintims pri-tarė.

Neišdegus tiems dviems prie-kaištams, pažangiosios armatos subaužė naują apkaltinimu: buk V. Širvydas noris pasilai-kyti sau išsikėlusiu narių mo-

kesčių rekordus, nors jis tokio pranešimo nėra daręs kuopai, tik paaiškino, kad susitaupytų darbo 38-tos kuopos sekreto-riui, jei 83-čia kuopa perduotų jam išsikėlusiu narių rekordus, kuriuos vistik turės numesti, nes nariai jau išsikėlė. Ypač barėsi Mizaras, kuris dar randa-si po seimo iškelto apkaltinimu, kad darė slaptus suokalbuis ap-šmeižti SLA. Pildomą Tarybą. Bet ir tas liko be pasekmių, nes niekas rekordų nemanė im-ti be kuopos pavilijimo.

Taigi pasiliekanči 83 kuopos nariai (jų paliko apie 93 vietoje) galėitės už savo taktiką praėty, kabinėjosi prie žmonių, kurie jiems blogo nedarė ir nemano daryti. Jiems gaila išeinančių narių, nes negalės kalbėti jų vardu niekur, bet tai kaltė jų pačių: reikia jiems būti tik S. L. A. nariams, o ne tam tikros politikos pasekėjais. Susivieni-jime. Tada bus galima bendrai dirbti Susivienijimo labui ir ge-rovei ir nereikės kuopoms dal-lintis pagal politiskus įsitiki-nimus, bet visos bendrai rupin-sis lietuvių kultura ir sveikata čia Amerikoje.

Persikėlęs.

MELROSE PARK, ILL.

Iš SLA. 125 Kuopos Gyvavimo Lig šiolei nekuriams išrodė, kad su mūsų kuopa kas nors ne-paprasto nutiks — ar ji mirs, ar pakris ir nieko iš jos nebe-liks. Vienok kas taip manė, smarkiai apsiriko.

Trys metai atgal, kada man teko sužinoti, kad čia randasi SLA. 125 kuopa. Ji tuomet, tiesa, gana silpnai gyvavo. Bet man pasitarus su A. Vaicekaus-ku ir kitais keliais pašaliniais žmonėmis, sumanėm prie mi-nimos kuopos prisirašyti. Taip ir padarėm. Mums prisirašius pra-sidėjo didesnis veikimas. Pri-traukėme daugiau narių ir kuop-a laiks nuo laiko didėjo. Ir šiandien jau galima drąsiai pa-sakyti, kad šita kuopa ne tik nemano mirti, bet turi 40 darb-čių narių ir veikia naudingus ir kulturingus lietuviams darbus. O aš tikiu, kad šita kuopa bus dar didesnė. Jon dar galima kur kas daugiau narių pritrauk-ti, nes čia lietuvių yra pusėtinai skaičius. Todel tikiu, kad šiais metais mūsų darbštesnieji nariai suburs ir šita kuopa išau-gins visai skaitlinga organiza-cija. Tikiu, kad pabaigoje šių metų galima turėti du syk tiek narių.

Šių metų kuopos valdybon į-ėjo šie darbštys nariai: pirm.— K. Jankauskas, pagelbininku — D. Rymša, fin. sekr. — A. Sta-ravičia, prot. rašt. — F. Urbai-tis, kasos klobėjus — J. Kvedar-as, išdėtininku — F. Rajunak, organizatorius — J. Dargis. Vi-si šie darbuotojai yra labai ata-tinkami savo darbui.

Metiniame susirinkime, kuris įvyko sausio 2 d., išduota kuop-os valdybos raportas. Pasiro-dė, kad mūsų kuopa yra gėr-me stovy visais atžvilgiais; viskas tvarkoje. Kasoje randa-si virš 100 dol. Praeitais me-tais buvo surengtas vakaras ir vienas šeimyniškas išvažiavi-mas, kurie kuopai davė gerokai pelno. Yra taip gi nutarta su-rengti vakarą su programą. Šiam darbui išrinkta komisija, kurioj įeina darbštys nariai, ir tikimasis, kad tas parengimas taip gi gerai pavyks.

Šiuo tarpu kuopoje yra du ligoniai, bet nėra labai sergan-ti. Vienas narys randasi val-stijos ligoninėj; jis serga šird-dies liga.

Metiniame susirinkime gauta iš antro apskričio laiškas, ku-riuo kviečiama mūsų kuopa į metinį apskričio suvažiavimą, kuris atsisbus sausio 16 d., Chi-cagoje, Mildos Svetainėje. Laiš-kas priimtas ir delegatais iš-rinkti šie nariai: A. Pudziukas, M. Lestukaitis, J. Rušinskas ir J. Dargis.

Susirinkime taip gi pekelta klausimas kaslink dabartinių Lietuvos smurtininkų. Po dis-kusijų, rasta reikalingu rengti protesto mitingą ir kviesti kitas organizacijas, kad surengus ben-drą susirinkimą. Šiam reikalui išrinkta komisija. Komisijon įeina: F. Rannas ir A. Vaice-kauskas.

Mūsų kuopoje viskas eina tvarkingai. Trukšmadarių nesi-randa. Tarp narių yra susipra-timas ir jie gražiai sugyvena. Pažymėti reikia ir tai, kad mu-sų kuopoje visi nariai yra veik-vienų pažiūrų žmonės, už tai kas mus ir bereikalingų ginčy nesiranda.

Kaslink centro organizato-rius, tai mūsų kuopa apsvars-čiusi rado reikalingu sutikti jei atvažiuotų, bet su finansais prie to neprisidėjo. Kuopa pa-girdėdama, kad jaunuolių klau-simu būtų pataisyta konstitucija arba vaikų skyriaus įstatymai, o tuomet būtų galima lengva-prie SLA. jaunuolius pritrauk-ti.

Tai tiek šiuo tarpu.
125 Kuopos Koresp.

GRAND RAPIDS, MICH.

60 kuopos darbuotė.

Susirinkime laikytame SLA. 60 kuopos 2 dieną sausio įstojo du nauji nariai: Samuelius Vi-liuškaitis ir Juozas Gelgudas. Pirmininkas pranešė, kad yra miręs mūsų kuopos narys Pe-tras Karalius, kame susirinki-mas padarė trumpą pertrauką pagerbimui mirusio nario.

Užėmus vietas valdyboje 1927 metams buvo duodamas pareiš-ymas, visi pareiškė, kad dar-buosis ištikimai SLA. labui.

Buvo priduoti laiškai nuo Lietuvos Darbininkų Literatu-ros Draugijos kuopos ir nuo Bolševikiško Sąjūdo kviečianti prisidėti SLA. 60 kuopa prie surengimo Protesto Susirinkimo užprotestuoti prieš Lietuvos dabartinę valdžią, kuri nelega-liu būdu įsibrovė į jai, suminda-ma Lietuvos piliečių teises. Laiškai priimti, ir svarstyti. Besvarstant, pasirodė, kad bol-ševikai visai kitokių tikslu nori protestuoti, todel didžiūma bal-sų nubalsavo, kad 60 kuopa lai-kysis surengime protesto su L. D. L. ir kitoms nebolševikiš-oms draugijoms.

Toliaus prieita prie surengi-mo apvaikščiojimo 25 metų su-kaktvimo 60 kuopos gyvavimo paminėjimui. Nutarta pasitei-rauti, ar negalima gauti iš S. L. A. Centro kalbėtoja.

Prie pabaigos priduta algos kuopos viršininkų už 1926 m. D. Greičaitis savo pelną \$2.50 paauskavo į Našių ir Našlaičių Fondą; antras ligonių lankyto-jas, A. Kareckas, pasekė D. Greičaitį su \$2.00, trečias A. Daukša su 50c., nes ir A. Dauk-šai priklauso už du mėn. algos.

Taigi visi suaukavo \$5.00 į Našių ir Našlaičių Fondą.

Jonas Smilgius,

60 kuopos korespondentas.

OREGON CITY, ORE.

240 kp. Balis.

Tarp Oregon City ir Willa-mette, Ore. SLA. 240 ir 288 kp. draugiški ryšiai buvo kiek pa-gėrėję, nes viena kitos parengi-mus remdavo. Bet pastaruoju laiku vėl nutruko. Tai parodo pavyzdys iš įvykusio balius, kuris buvo surengtas 240 kp. 25 gruodžio, Kalėdų dienų. Kaip atrodo, tai willamettečių 288 kp. visai mažai kreipė domės kaslink draugiskumo 240 kp., nes willamettečių 288 kp. tik 6 yypatos-nariai buvo atsilankę į viršminėtą balių, nors ir buvo per SLA. organą „Tėvynę“ pa-garsinta, o kiti nariai ypatingai užprašyti dalyvauti baliui. Jie lig pasityčiodami buvo surengę savo privatišką balių namie, prie svaigalų.

Viršminėtas balius gerai pa-vyko.

2 dieną sausio 1927 m. 240 kp. laikytame metiniame savo susirinkime, paaiškėjo, kad nuo balius liko pelno 13 dol. 55c. Labai gerai būtų, kad dar vie-nas balius būtų surengtas prieš užgavėnes. Tiesa, balius daug kas nori, tik visa bėda su dar-bininkais, kad niekas nenori apsiimti baliuje dirbti.

Matlicko švogėris.

CLEVELAND, OHIO.

SLA. 14 kuopa.

Mūsų kuopos metinis susirin-kimas įvyko 5 d. sausio. Pirmiausia perbėgti visi formalis-kumai ir imta svarstyti reika-lai. Žieminio sezono ir balius gaspadoriaus raportai, ir pro-gramo komisijos palikta atei-nančiam susirinkimui išduoti. Iš ligonių lankytojų raportų pasirodė viena labai liudna ži-nia, tai kad V. Jankauskas pasi-mirė sausio 4 d., 6 val. vakare. Lai buna mūsų draugui lengva šios šalies žemelė!

Iš raportų pasirodė, kad kuop-oje yra dar 6 ligoniai, iš kurių 2 jau atsimaldavo.

Toliaus sekė valdybos rapor-tai kartu su metiniu raportu finansų raštininko, iš ko pasi-rodė, kad per 1926 metus mūsų kuopoje buvo įeigų \$4,160.85, o išlaidų \$4,326.18; nedatekliaus \$63.33. Kuopoje yra \$103.94 pinigais ir \$103.75 kitu turtu, kaip tai Salės B-vės šerų, kny-gų, baldų ir ženklelių.

Narių stovis: Prisirašė naujų per 1926 me-tus 19; iš kitur persikėlė 13; i- kitur persikėlė 6; išbrauktų 6; suspenduotų 4; Vaikų Skyriuje 13; suaugusių 284; viso 297 nariai. Kas parodo, kad kuopa yra gana gėrme stovyje. Ra-portai valdybos ir finansų raš-tininko priimti.

Po raportu pasidarė nesmagu-mi ir nesusipratimų, kuriuos iškėlė J. Puzinas. Jis budamas girtas, kumštėmis sukinėdamas prie V. J. Zabulionio ejo ir kei-kė jį bauriais žodžiais už tai, buk jis jį korespondencijoj neteisėingai aprašęs. Pirminin-kas mėgino jį apramtyti, bet kur su girtu gausi rodą!

Nariai neapkesdami trukšmo davė įnešimą, kad suspenduoti nekurię jį smarkiai užtarė.

Aš apie tai rašydamas netu-riau nieko ypatingo prieš J. Pu-zina, bet tik noriu kad jis ma-tytų kaip negražiai jis pasielgė pereiname susirinkime, ir už tai vertas didelio papeikimo ir pa-baudos.

Toliaus išrinkta: Knygius 1927 metams J. Mažeika, Clev. Lietuvių Draugijų Tarybon at-stovais: V. P. Banionis, A. Ma-žeikienė ir S. Kazulonis; Salės B-vės šerų atstovais: C. F. Pe-traitis, A. M. Lukošius ir J. Ma-žeika.

Jaunuolių kuopos galutinis apkalbėjimas palikta lig atsilan-kymo Centro organizatoriaus.

Mūsų kuopa rengia privatišk-ą vakarienę ir šokių 29 d. sausio ir prašo 14 kuopos 5 dar-bininkų, kurie sekanti padės lai-svanoriai jiems prie minėto vakariolio: B. Kirstukas, F. J. Žūris, A. Zdanis, A. Dovidaitie-nė ir P. Vensloviene.

Tuomi daėjome punktą įvez-dinimo naujos valdybos. Pirmiausia perskaityta laiškais iš Centro prisakant senai valdy-bai pildyti pareigas pakol nepri-bus Centro organizatorius. Čia pakilo didžiausias lermas. Mu-sų „susipratėliai“ visai atsisvei-kino su rimtu protavimu ir ėmė užpuldinėti senąją valdybą.

Ypač p-ia A. Mažeikienė net driso pasakyti, kad Banioniam gaila 60 dol. ir kitiems „šiltų vietelių“. Ji pati žino kame dalykas, kad Centro įsakymai reikia pildyti nepaisant kaip jiems nepatiktų, bet tą daro su-erzinti tuos narius, kurie neži-no apie praėitį skundų, protes-tų ir tam panašiai, kad jie ma-nytų buk sena valdyba tyčia

neleidžia naujų užimti vietas. Na ir galiu pasakyti, mūsų rėks-niams kad ir pasisekė, nes po susirinkimo vienas šios kores-pondencijos rašėją labai išbūa-rijo, nors jis nežino visai pra-eities, nes susirinkimuose nebu-vo apie per 5 mėnesius. Delei tokių narių informacijos paduosiu trumpą istoriją, kad jie nešmeižtų nei Centro, nei val-dybos.

Balandžio 7-tą, 1926 m. laiky-ta susirinkimas, kuris turėjo būti šauktas atvirutėmis arba pagarsinta organe, kad bus ren-kama delegatas į SLA. Seimą, ir kad bus nominuojama Centro valdyba, ir neapsižiūrėjus nei nariams nei valdybai išrenkama J. Mažeika. Nariai, kurie nebu-vo ir nežinojo apie tai, pasitūtė Centrai protestą. Centras pri-sakė 141tos kuopos valdybai šaukti ekstra susirinkimą. Su-sirinkimas įvyksta 5 d. gegužės ir perrenkama delegatas, ir šį kartą išrinkta P. J. Žūris. Na mūsų „susipratėliai“ ir surengė protestą, neturėdami jokio pa-mato ir apšmeižę įskundė 14 kuopos valdybą Centrai. Cent-ras, nežinodamas kame dalykas, pareikalavo valdybos pasiaiš-kinti kame dalykas. Valdybos nariai tai padarė: pasirašė visi nusiuntė Centrai paaiškinimą.

Centras turėdamas dviejų pusių argumentus, juos tyrinėjo, ir kadangi ant tų visų neteisinių skundų yra pasirašę visi bol-ševikai, kurių didžiūma kandi-datavo į valdybą, ir tapo išrink-ti, negali užimti valdybos vie-tų. Ne delto, kad jie pasirašė tenai, bet delto, kad tas daly-kas nėra galutinai išstirtas, ir jei 13; suaugusių 284; viso 297 nariai. Kas parodo, kad kuopa yra gana gėrme stovyje. Ra-portai valdybos ir finansų raš-tininko priimti.

Po raportu pasidarė nesmagu-mi ir nesusipratimų, kuriuos iškėlė J. Puzinas. Jis budamas girtas, kumštėmis sukinėdamas prie V. J. Zabulionio ejo ir kei-kė jį bauriais žodžiais už tai, buk jis jį korespondencijoj neteisėingai aprašęs. Pirminin-kas mėgino jį apramtyti, bet kur su girtu gausi rodą!

Nariai neapkesdami trukšmo davė įnešimą, kad suspenduoti nekurię jį smarkiai užtarė.

Aš apie tai rašydamas netu-riau nieko ypatingo prieš J. Pu-zina, bet tik noriu kad jis ma-tytų kaip negražiai jis pasielgė pereiname susirinkime, ir už tai vertas didelio papeikimo ir pa-baudos.

Toliaus išrinkta: Knygius 1927 metams J. Mažeika, Clev. Lietuvių Draugijų Tarybon at-stovais: V. P. Banionis, A. Ma-žeikienė ir S. Kazulonis; Salės B-vės šerų atstovais: C. F. Pe-traitis, A. M. Lukošius ir J. Ma-žeika.

Jaunuolių kuopos galutinis apkalbėjimas palikta lig atsilan-kymo Centro organizatoriaus.

Mūsų kuopa rengia privatišk-ą vakarienę ir šokių 29 d. sausio ir prašo 14 kuopos 5 dar-bininkų, kurie sekanti padės lai-svanoriai jiems prie minėto vakariolio: B. Kirstukas, F. J. Žūris, A. Zdanis, A. Dovidaitie-nė ir P. Vensloviene.

Tuomi daėjome punktą įvez-dinimo naujos valdybos. Pirmiausia perskaityta laiškais iš Centro prisakant senai valdy-bai pildyti pareigas pakol nepri-bus Centro organizatorius. Čia pakilo didžiausias lermas. Mu-sų „susipratėliai“ visai atsisvei-kino su rimtu protavimu ir ėmė užpuldinėti senąją valdybą.

Ypač p-ia A. Mažeikienė net driso pasakyti, kad Banioniam gaila 60 dol. ir kitiems „šiltų vietelių“. Ji pati žino kame dalykas, kad Centro įsakymai reikia pildyti nepaisant kaip jiems nepatiktų, bet tą daro su-erzinti tuos narius, kurie neži-no apie praėitį skundų, protes-tų ir tam panašiai, kad jie ma-nytų buk sena valdyba tyčia

F. J. Žūris,
Kp. Korespondentas.

WILKES BARRE, PA.

SLA. 35 Kp. Nutarimai.

Savo susirinkime, laikytame sausio 2 d. mūsų kuopa padarė sekamus nutarimus: 1. Išnešti rezoliuciją priešais Lietuvos smurtininkus (Rezoliucija telpa Koresp. skyriuje. Red.); 2. Rūpintis jaunuolių reikalais; 3. (šiam reikalui išrinkta atatin-kama komisija, kuri netrukus pradės darbuotis); 4. Surengti balių sausio 15 d., B. Patelionio svetainėje ir t.

Tas parodo, kad mūsų kuop-a darbuojasi. Perengimo visas, pelnas manoma skirti jaunuolių organizavimo reikalams.

Todel, bravo mūsų kuopa! Darbuokimės! O tik darbuo-damies galėsime gerų ir rimtų dalykų nuveikti.

SLA. 35 Kp. Koresp.

JOHNSON CITY, ILL.

SLA. 103 kuopa nutarė prisidėti prie 12-to SLA. apskričio. Taipgi buvo apkalbėta apie Lietuvos dabartinę smurtininkų fašistų valdžią. Nutarė, kad mūsų kuopa padarytų ata-tinkamą rezoliuciją ir patal-pinta organe „Tėvynėje“. Tai bus padaryta kiek vėliau.

KENOSHA, WIS.

212 kuopos narių žiniai. Aš, žemiau pasirašęs, 212 kuopos finansų sekretorius, šiuo pranešu, kad persikėliau į naują vietą gyventi, todėl prašau 212 kuopos narių, reikalui esant, kreiptis prie manęs šiuo antraštu:

A. Kvedaras,

4327 — 19-th Ave.,

Kenosha, Wis.

Senas antraštas: 159 N. Ed-ward St.

HARVEY, ILL.

SLA. 289 Kuopos Atsakymas Šeštam ir Antram Apskri-čiams.

Priešmetiniame susirinkime gruodžio 2 d. gauta iš antro ir šešto apskričių laiškai, kvie-čianti prie šių apskričių prisidėti. Taip gi tuo pačiu prieku buvo prisiųstas ir organizato-rius. Todel kuopa metiniame susirinkime, laikytame gruodžio 6 d. šį reikalą svarstė ir nutarė, kad kol kas prie apskričių ne-mano dėtis, nes nori tarpe na-rių palaikyti santaiką ir susi-rinkimuose tvarką.

A. L. Skirmuntas, Pirm.

WORCESTER, MASS.

SLA. 57 Kuopos Narių Domei. Prašau gerb. minimos kuop-os narių įsitęmyti naujo sek-retoriaus antrašą. Pirmiau sek-retorium buvo V. Navikas, 40 Stone St., dabar gi šios kuopos sekretorium yra Ig. Urmonas, 29 Endicott St., Worcester, Mass.

Esant reikalui, meldžiame kreiptis augščiau paduotu ant-rašu.

MINDEN, W. VA.

SLA. 146 kuopa laikytame susirinkime 2 d. sausio 1927 metų aukavo nelaimėn pateku-siam drg. Juozui Raškevičiui iš kuopos išdo \$10.00.

Nariai gi paauskavo sekamai: Zigmantas Cunis \$5.00, Vincas Baublis \$5.00; J. Rasikas \$2.00. Po \$1.00 aukavo: J. Preikša, P. Repeka, M. Garšva, P. Ma-čiokas, J. Bulevičius, J. Užku-raitis, A. Žemaitis, E. Kasilaus-kas, J. Micuta, P. Terčikas, A. Poškus, Y. Buškevičius, K. Snabaitis, V. Klimavičius, J. Stalioraitis, S. Bartkevičius, J. Kukauskas, V. Karpavičius. Po 50 c.: V. Vilčinskas, U. Žemaitienė, J. Grigaravičienė, O. Dovidaitienė, Anna Walters, A. Taroz. Po 25c.: M. Kinderis, R. Malinskis, Teresė Preikšutė, A. Raudžiuvienė 10c. Viso au-kių surinkta \$43.85.

Aukos nusiųstos Juozui Raš-kevičiui, Ainsworth, B. C., Ka-nada.

K. Preikša.

WILKES BARRE, PA.

Lee Park.

SLA. 68 kuopos metinis su-sirinkimas įvyko 2 d. sausio, 2 val. po pietų, paprastoje svetai-nėje.

Narių atsilankė apie 35. Šia-me susirinkime vienas naujas narys įstojo į kuopą.

Toliau sekė kuopos valdybos rinkimai. Išrinkta sekanti: pirm. — F. Amsejus, vice-pirm. — K. Masčinskas, prot. rašt. — J. Kleivinskas, fin. rašt. — F. G. Kupstas, išd. — J. Zekevičia, išdo glob. P. Vaitekunas ir J. Dimsis; org. — K. Masčinskas;

dakt. kvotėju — Dr. I. M. Sta-dulis, korespondentu — St. Žukauskas.

Paskui sekė raportai valdybos iš praėitų metų darbuotės. Fin. rašt. praneša, kad kuopa narių viso turi: suaugusių 101 ir 16 vaikų. Kuopos išde pinigų viso yra \$134.00 sulig 1 d. sausio.

Organizatorius praneša, kad per visą metų prirašė 12 naujų narių ir pasižadėjo šiais metais daugiau pasidaruoti dėl SLA. 68 kuopos. Raportai priimti. Taipgi nutarta surengti ba-lių; tam reikalui išrinkta komi-sija iš trijų narių.

Kuopos susirinkimai bus lai-komi toj pačioj svetainėj ir tuo pačiu laiku.

St. Žukauskas.

WOODLAWN, PA.

SLA. 247 Kp. Metinė Apy-skaita.

Įeigos:
Apsaugos mokestis \$181.77
Pašalpos mokestis 116.40
SLA. lėšoms 38.91
Vaikų bertaininių 2.60
Apsaugos įsirašymų 9.50
Pašalpos prisirašymo 4.50
Tautiškiems reikalams 2.09
Našl. ir Našl. Fondan 3.20
Balius parengimas 13.50

Viso į centrą pasiųsta \$372.47
Išmokėta SLA. kuopai:
Pašalpa dviem nariam \$116.00
Organizatoriui 6.75

Viso išmokėta \$122.75
Prirašyta 4 nauji nariai 14.00
Balius pelno davė 36.30
Priėmė kp. kasierius 1925 25.84
SLA. 247 kp. sumokėjo kuopos reikalams kožnas narys po 1c. kas mėn. 2.17
Išmokėta 1926 m.
Daktarui už 4 narius \$4.00
Sekretoriui už darbą 3.00
Už siuntimą pinigų, popie-ra, krasos ženkl. ----- 2.54

Viso išmokėta \$9.54
Paliko 247 kuopai \$32.42
Balius uždarbis 36.30

Viso — \$68.91
SLA. 247 kuopa narių turi 19; vaikų — vieną. Viso 20.
Narių apsauga neša \$12.100.
J. Pleškaitis, Sekr.

REIKALAVIMAI

ŽMOGAUS SENOVĖ

Sekant H. Van Loon'ą,
paruošė V. K. R.

(Tąsa)
Kitą kartą turėjo būti žmogus genijus, kurs nebe-panorėjo šokinėti nuo nau-
džio ant medžio, su pagalba
savo ilgus plaukais apžėlu-
sios uodegos (kaip kad visi
jo draugai darė) ir pradėjo
vaikščioti ant savo kojų.

Bet senovės žmogus nebe-
žinojo, nebeatsiminė to fak-
to. Todėl jis vis dar nau-
dojo medinę žagrę, kokią
naudodavo jo pranokėjai ir
vis dar tikėjo, tiems pat
dievėčiams, kurie budavo
garbinami pirm dešimtis
tūkstančių metų ir mokė sa-
vo vaikus tikėti jiems. Vie-
toj to, kad ėjus pirmyn be
paliovos, jis sustojo vietoje
ir tai buvo pragaistinga.

Atsirado nauja engeiš-
kesnė žmonių rasė, ir seno-
vės pasaulis turėjo žlugti.

Tą naują rasę vadina-
me indo-europiečiais. Tai buvo
balti žmonės, kai aš ir kai
pats esi, jie kalbėjo tokia
kalba, kuri liko bendra visu-
mų Europos kalbų moti-
na, išskyrus tik tai vengrus,
suomius, estus ir žiemų Is-
panijos baskus.

Jie, kai pirmą kartą apie
juos sužinoje, buvo apsigy-
venę prie Kaspijos pajurio.
Bet vieną dieną (del visai
mums nežinomų priežasčių)
jie, susikrovę savo mantą,
suvertę ją ant arklių, ku-
riuos jie jau buvo prijaiki-
nę, surinkę savo karves, šu-
nis ir ožkas, leidosi pirmyn,
ieškodami sau laimės ir mai-
sto svetur. Kai kurie jų nu-
ėjo į vidaus Azijos kalnus
ir per ilgus amžius gyveno
Iraque, nuo ko mes ir vadin-
ame juos iraniečiais, arba
arijiečiais (arijais). Kiti iš
lengvo ėjo ton pusėn, kur
leidosi saulė ir užvaldė di-
delius vakarų Europos slė-
nius.

Jie buvo beveik taip pat
necivilizuoti, kaip ir tas
prieistorinis žmogus, apie
kurį kalbėjome šito rašto
pradžioje. Bet jie buvo kie-
to sprando, geri mušeikos,
tad nedaug tereikė jiems pa-
dėti vargo, kad užvaldžius
akmens gadinės žmonių
ganyklas ir medžioklės gi-
rias.

Jie buvo dar kvaili, bet,
likimui dėka, buvo žingei-
dys. Tą senovės pasaulio
protiingumą, kurį užnešdavo
pas juos senovės Meditera-
no pirkliai, jie, neilgai te-
trukus, pasisavino. Tik se-
novės amžių įgytąjį Egipto,
Babilonijos ir Chaldėjos
mokslą jie panaudojo sau,
kaipo laiptą prie kažko
aukštesnio ir geresnio. Taip
vadinamos „tradicijos“, ar-
ba padavimai, nieko jiems
nereikė, — jie tarėsi, kad
Visata priklauso jiems, kad
jie gali naudotis ja, kaip
tinkami ir kad jų pareiga
kiekvieną prityrimą išban-
dyti žmonių protui.

Tai, neilgai tetrukus,
jie greitai peržengė tas sie-
nas, kurias senovės pasaulis
skaitė nebeperžengiomomis
ir neperžengiamomis, kaip
ir mes skaitome nepasiekia-
mas Mėnulio Kalnus. Pas-
kui jis ir atsigrįžo prieš sa-
vo senovės viešpaučius ir, su-
lyginamai kalbant, trumpu
laiku senovės Azijos pasau-

lio nudėvėtą civilizaciją
pakeitė nauja, gaivesne ir
skaistesne civilizacija.

Apie tuos indo-europie-
čius daug plačiau kalbama
kitoje knygoje, kuri vadi-
nasi „Žmonijos Istorija“,
— tenai yra kalbama apie
senovės graikus, apie romė-
nus ir apie visas kitas pa-
saulio tautas, prisidėjusias
prie sukūrimo to, ką dabar
vadiname civilizuoju pasa-
liu.

KELETAS DAVINIŲ SA- RYSYJE SU SENOVĖS PASAULIO ŽMOGAUS ISTORIJA.

Negalima pasakyti, ku-
met atsirado Prieistorinis
Žmogus. Ankstybieji auro-
piečiai, apie kuriuos tenka
minėti šito rašto pradžioje,
pradėjo veikti apie penkias-
dešimtis tūkstančių metų
tam atgal.

Egiptėnai.
Anskstybiausioji civiliza-
cija Nilo Slėnyje išsivystė
apie keturi tūkstančiai me-
tų prieš Kristui užgimsiant.

3400 m. pr. Kr. įkurta se-
novės Egipto Imperija.
Memfis — sostinė.

2800—2700 m. pr. Kr. Pi-
ramidos pastatytos
200 m. pr. Kr. Arabai pie-
menys vardu „hiksai“ su-
naikino Senąją Imperiją.

1800 m. pr. Kr. Tebai iš-
luosuoja Egiptą iš hiksų
valdžios ir lieka Naujos
Egipto Imperijos centru.

1350 m. pr. Kr. Karalius
Rameses užkariauja Rytų
Aziją.

1300 m. pr. Kr. Žydai ap-
leidžia Egiptą.

1000 m. pr. Kr. Egiptas
pradeda silpnėti.

700 m. pr. Kr. Egiptas
lieka Asirijos provincija.

650 m. pr. Kr. Egiptas at-
gauna savo nepriklausomy-
bę, sukuria naują valsty-
bę, su sostine Sais Nilo De-
ltoje.

525 m. pr. Kr. Egiptas
lieka Persijos provincija.

300 m. pr. Kr. Egiptas
lieka nepriklausoma karali-
jau, valdoma vieno Aleksan-
dro Didžiojo generolų, var-
du Ptolemajus.

30 m. pr. Kr. Kleopatra,
paskutinė Ptolemajų dinas-
tijos karalienė, nusižudo ir
Egiptas lieka Romos Impe-
rijos provincija.

Žydai.

2000 m. pr. Kr. Abraomas
pasitraukia iš krašto Ur
rytinėje Babilonijoje ir ieš-
ko sau naujos būstinės va-
karinėje Azijos dalyje.

1550 m. pr. Kr. Žydai
užima Gošen kraštą Egipte.

1300 m. pr. Kr. Mozė iš-
veda žydus iš Egipto ir duo-
da jiems įstatymus.

1250 m. pr. Kr. Žydai pe-
reina Jordano upę ir užima
Palestiną.

1055 m. pr. Kr. Žydų ka-
ralius Saulas.

1025 m. pr. Kr. Dovydas
valdo galingą Žydų valsty-
bę.

1000 m. pr. Kr. Solomo-
nas stato Didžiąją Jeruza-
lemo Bažnyčią.

950 m. pr. Kr. Žydų val-
stybė išsidalina į dvi karali-
jū, Judėją ir Izraelį.

900—600 m. pr. Kr. Di-
džiųjų Iranų amžius.

722 m. pr. Kr. Asiriečiai
užkariauja Palestiną.

586 m. pr. Kr. Nebuhad-
nezaras užkariauja Palesti-
ną. Babilonijos vergija.

537 m. pr. Kr. Persijos
karalius Kyros leidžia žy-
dams grįžti į Palestiną.

167—130 m. pr. Kr. Pas-
kutinis žydų nepriklausom-
ybės laikmetis, valdant
Makabėjams.

63 m. pr. Kr. Pomaejus
paverčia Palestiną Romos
Imperijos dalimi.

40 m. pr. Kr. Žydų kara-
lius Herodas.

70 m. po Kr. Imperato-
rius Titus sunaikino Jeru-
zalemą.

Mesopotamija.
4000 m. pr. Kr. Sumerai
užvaldo žemę tarp Tigrio ir
Eufrato.

2200 m. pr. Kr. Babiloni-
jos karalius Hamurabi
(Hammurapi) suteikė savo
žmonėms garsų įstatymų ko-
deksą.

1900 m. pr. Kr. Pradžia
Asirijos Valstybės, su sos-
tine Nineva.

650—650 m. pr. Kr. Asi-
rija valdo vakarų Aziją.

700 m. pr. Kr. Asirijos
valdovas Sargonas užkariau-
ja Palestiną, Egiptą ir Ara-
biją.

640 m. pr. Kr. Medų sukili-
mas prieš Asirijos valdžią.

530 m. pr. Kr. Skytai puo-
la Asiriją. Revoliucijos vi-
soje valstybėje.

608 m. pr. Kr. Nineva su-
naikinta. Asirija pražuva
nuo žemlapio.

608—538 pr. Kr. Chaldė-
jai atstato Babilonijos ka-
raliją.

604—561 m. pr. Kr. Ne-
buchadnezaras sunaikina
Jeruzalemą, paima Finikiją
ir įkuria Babilone civilizaci-
jos centrą.

538 m. pr. Kr. Mesopota-
mija lieka Persijos provin-
cija.

330 m. pr. Kr. Aleksan-
dras Didysis užkariauja Me-
sopotamiją.

Finikiai.
1500—1200 m. pr. Kr.
miestas Sidonas yra svar-
biausias finikų prekybos
centras.

1100—950 m. pr. Kr. Ty-
ras lieka Finikijos preky-
bos centru.

1000—600 m. Finikų Ko-
lonijų Imperijos plėtima-
sis.

330 m. pr. Kr. Graikas
Aleksandras Didysis užka-
riauja visą vakarų Aziją ir
Egiptą; Persija lieka grai-
kų provincija.

Senovės pasaulis, kuria-
me valdė semitai, išsilaikė
beveik keturis tūkstančius
metų.

Ketvirtame amžiuje pirm-
Kristui užgimsiant tasai
pasaulis mirė, pasenęs ir nu-
silpęs.

Vakarų Azija ir Egiptas
buvo nežinia kuriais laikais
užėmusių Europą indo-eu-
ropiečių mokytojai.

Ketvirtame amžiuje pr.
Kr. indo-europiečiai moki-
niai kur kas aplenkė savo
mokytojus ir taip išsilavino,
kad pradėjo viso pasaulio
užkariavimą.

Garsioji Aleksandro Di-
džiojo ekspedicija 330 me-
tais pr. Kr. padarė galą
Egipto ir Mesopotamijos
civilizacijoms ir davė pir-
mybę graikų (vadinasi,
europiečių) kulturai.

525 m. pr. Kr. Persijos
karalius Kambyzas paima
Egiptą.

Įvairūs Pasiskaitymai

Sekant įvairius autorius, rašo
V. S. Jokubynas.

IS OSLO ISTORIJOS.

Senovėje miestas Oslo buvo
tik vienoje pusėje upės Akers,
kuri dabar teka per vidurį mie-
sto. Ten Skotijos karalius Joku-
bas VI vedė sau žmoną Oną, Da-
nijos karalaitę. Ten Hanza, pirk-
lių organizacija turėjo savo di-
džiausius fabrikus ir sandėlius
savo išdirbinių. 1624 metuose
tas miestas iki pamatų sudegė,
paskui kitoje upės pusėje mies-
tą atstatė karalius Christian, ir
naują miestą pavadino savo var-
du Christiana, bet viena dalis
naujojo miesto vis vadinosi se-
nuoju Oslo vardu, per daugelį
metų. Šiandien Oslo turi visai
kitą išvaizdą, nesulyginamą su
senoju miestu. Jo augimas
prasidėjo su devyniolikto šimt-
mečiu. Pusėje devyniolikto
šimtmečio miestas skaitė gyven-
tojų 40,000, gi pats miestas sto-
vėjo tik prie vieno upės kranto.
1914 m. miestas gyventojų tu-
rėjo jau 240,000 ir turėjo užė-
męs visą klonį, iki pat kalnų
diržo pradžios. Šiandien gy-
ventojų ten yra jau 260,000.

Pati miesto istorija yra suriš-
ta ir su tolimesne praeičia Nor-
vegijos kaimyniškųjų tautų.
Karalius Kristijonas IV, kurio
vardu pavadinta atstatytasis
miestas, buvo karalium Norve-
gijos ir Danijos, kadangi Nor-
vegija seniau priklausė Dani-
jai. Svarbiausia miesto gatvė
vadinama vardu Karolio Johans,
paminta pagerbimui Bernadot-
to, maršalo Napoleono, kuris
vėliau buvo karalium Norvegi-
jos ir Švedijos (Norvegija su
Švedija buvo susivienijusios nuo
1814 iki 1906 m.). Prie Karolio
Johans (Gade) gatvės gyvena
turtingiausi aristokratai, todėl
ten susigrupavę gražiausios ir
brangiausios triobos, tarpe ku-
rių mirga dideli privatiški so-
dai, pilni įvairiausių medžių ir
gėlių. Gatvė eina iki pat ka-
raliaus rūmų. Be aristokratų
rezidencijų, prie šios gatvės
yra tautiškas teatras, universi-
tetas ir Storingho arba parla-
mento rūmai. Prie universite-
to stovi du senovės normandų

kariški laivai, kaip atmintis
narsumo vikingų, kurie senovė-
je siaubė Europos kraštus, ir
savo karišku narsumu padary-
davo savo buvimo ženklus. Lai-
vai yra dar gana gerame sto-
vy; sako, jie atrasta kur tai to-
limesnėse vietose, prie kapų,
kuriuose buvo iškasta ir žmo-
nių skeletai. Mat senovės nor-
mandai turėjo papročius laidoti
savo karžygius su visais jų pa-
buklais ir ginklais. Kadangi
laivus nebuvo galima palaidoti
kartu su numirėliais, tai jie pa-
likta bent šale kapų, kuriuose
palaidota žuvusie karžygiai.

Oslo gražus miestas, žiurint
iš jo lygumos, bet daug kartų
gražesniu išrodo pavaziavus
elektrikiniu vagonu į priemiestį
Holmenkollern, kuris yra augš-
čiau miesto lygumos apie 1,000
pėdų. Iš ten žiurint, žmogui,
ypač iš kitur atvykusiam, gro-
žės didesnės nežinomos.

OSLO MIESTAS.

Oslo miestas yra tai Norvegi-
jos sostinė. Pirmiausias šis mies-
tas vadinosi Christiana, tik ne-
senai likosi pavadintas Oslo.
Tikėnybėje tai tik sugražinta
miestui senasis vardas. Norve-
gijos sostinė Oslo buvo daug il-
giau negu kad Christiana, arba
kitaip sakant, Oslo tik tulį lai-
ką buvo vadinamas Christiana.

Oslo yra labai patogus mies-
tas. Reiktų labai ilgai ieškoti,
kad suradus kitą taip patogų
miestą, kaip uostą ir kaip val-
stybės sostinę, kaip Oslo. Kur
šiaurinės jūrės jungiasi su Bal-
tijos jūrems, Skagerak ir Kat-
tegat siauruma, į šiaurę, iš Da-
nijos pakraščiu, yra gilus įsirė-
žimas į sausžemį. Tai įtaka,
apsupta kalnais; kalnai nėra tai
uola ar akmenys, kaip kad kalnai
nuo Atlanto pusės. Įtaka išsi-
šakojus lyg tyčia iškastais ka-
nalais, tinkančiais plaukiojimui
didesnių ir mažesnių laivų. Pa-
čioje įtakos gilumoje, apie 60
mylių nuo jos pradžios, yra taip
vadinamas „stebuklingas“ Oslo
miestas. Tai vieta, kurioje
1050 m. karėse artavotės nor-
mandas Haraldo Hardraad pa-
sakė, jog toje vietoje įsikurs
tvirta norvegų tautos laivinink-
kystės vietovė. Pastarųjų laikų
norvegų pramonė ir laivų pel-
nas, patikrina, jog Hardraad
anais laikais taip manydamas
neapsiriko.

Bet ne viename uoste visa
svarba. Augščiau miesto eina
ilgas diržas kaskart vis augštes-
nių kalnų, apsidengusių amžinai
žaliuojančiomis, spygliuotomis
giromis. Tokiu būdu oras, iš
vienos pusės nuo vandens, iš ki-
tos nuo spygliuotų girių, susi-
daro labai sveikas ir kiekvieno
sveikatai malonus. Pats Oslo
miestas išraižytas daugybe įvai-
rių, didesnių ir mažesnių sodų,
pilnų įvairių medžių ir žydinčių
gėlių, kurių mirgėjimas susidu-
res su vandenų mėlynumu, da-
ro stebėtinai smagų įspūdį. Ma-
lono ir klimato sveikumu, tur-
but nėra nė vienoje daly šiauri-
nės Amerikos, nors Hudson įta-
ka ir Kamčatka, turi savo iš-
vaizdą kiek panašumą į Oslo re-
ginį. Oslą mat daugiau puošia
ar artimi kaimai, kuriuose nėra
vieta, kurioje nebūtų augi-
nami javai, ar sodai, pilni įvai-
rių vaisinių medžių, ko Ameri-
koje aplink miestus beveik visur
trūksta.

Žiemos Norvegijoje, kaip ir
kitose Pabaltijos valstybėse,
buva skaudžios, nes paprastai
buva dideli šalčiai. Tačiau
Norvegijos žiemos, kurios vieš-
patauja ir gražiojo Oslo apylin-
kėse, toli savo žiaurumu nesusi-
lygina su žiemonis Amerikoje,
ypač Kanadoje, kur šalčiai pa-
laik visus savo žiaurumu ru-
bežius.

Globiečių Atsišaukimas

Brangūs Tautiečiai!

Lietuvių tauta, amžiais. nešu-
si svetimųjų jungą, yra toli at-
silikusi apsišvietime nuo kultu-
ringųjų pasaulio tautų. Laikas
atėjo numesti toji nelaboji tam-
sybės skraistė. Tas galima at-
siekti šviečiant ir kultūrinant
augančią jaunuo menę. Bet to
darbo varymui pastoja kelia
daug įvairių sunkenybių.

Mes Lietuvos Moterų Globos
Komitetas turėdamos savo
prieglaudose apie tris šimtus
augančių vaikų, norime ne vien
užauginti, bet ir paruošti tinka-
mam ateities gyvenimui. Tas
paruošimas yra surištas su tos
jaunuomenės apšvietimu. Apl-
švietimo geriausias įrankis —
knygos. Bet kad knygų įsigyti
— reikia pinigų, o mes jų
tam dalykui visai neturime.

Tautiečiai, kas norite Lietu-
vos ateitį matyti šviesesnę, kul-
turingesnę — prisidėkite prie
augančios kartos švietimo!

Jūs neatsisakėte mums į pa-
galbą ateiti daugely kartų, taip
gi manome, kad ir šiuo kartu
neatsisakysite. Laukia jūsų
pagalbos auganti jaunuo menė!
Jie trokšta apšvietos!

Pasiųskite, kas ką galite, ar
knygų, ar pinigų. Jūs nuo to
daug nenukentėsite, bet savo
aukoms didelį darbą padarysi-
te jaunuo menės švietime ir
kartu pačios tautos.

Siųskite šiuo antrašu: Kau-
nas, Lietuvos Mot. Glob. Komit-
tetui.

Lietuvos Moterų Globos Ko-
miteto pirmininkė —

Slezevičienė.

LIETUVIAI AMERIKOJE

DETROIT, MICH.

Nedėlioje, gruodžio 19 d.,
1926, I. A. S. Svetainėje, 24
Mich. Ave., buvo perstatytas
„veikalas“ — „Kunigo Meile“.
Rengė kokie tai, turbūt nėsami,
T. J. (Truth Seekers). Buvo
paminėta, kad pelnas eis laisva-
manių bureliui Lietuvoje, plati-
nimui apšvietos. Tai rodos gin-
sas darbas, todėl ir žmonių šis
vakarėlinis nemažai susirinko.

Kadangi minimas „veikalas“
yra gana „idomus“, tai čia ban-
dysiu jį kiek plačiau paminėti.

Visu pirma ant estrados išei-
na pirmininkas ir paaiškina, kad
programas tuojau prasidės, ku-
rio pirmoje daly kalbės kunigas
Bimba. Tuos žodžius pirminin-
kui ištarus, iš užpakalio salės
ateina neva kunigas — su kom-
zai ir stula, ant kurios didelis
kryžius, kabo net iki pat žemei.

„Kunigas“ susėmęs rankas, eina
nekalta, paskui jį gi seka vai-
kas — klapiukas lazda nešinas;
ant lazdos užkabinta gražiai ir
aiškiai nušviesta blešinė (ke-
nas). Einant vaikas šokina ble-
šinę ant lazdos. Blešinė barš-
ka. Pamatę tai, žmonės sužiū-
rė. „Kunigas“ užlipa ant tam
tikslui padarytos sakyklos,
žegnojasi, ir pradeda sakyti
„pamokslą“. Pradėjo spalio-
nesamones ir vargiai kas galėjo
suprasti ką tasai žmogelis norė-
jo pasakyti. Tikiau, kad ir jis
pats nežinojo, ką kalba. Ta-
čiau jo kalbos tikslas — iš-
juokti kunigus ir jų gospadines.
Užbaigęs savo nesamones, vėl
žegnojasi ir išeina.

Prasideda komedija. Tai ir
tikslui išjuokti kunigų bei vys-
kupų. Komedija labai skista.
Bet atėjus vyskupo rolei, čia
jau gerokai išjuokiamas. Vys-
kupas užimtas skaitymu laiškų
nuo kunigų, kurie skundžiasi
savo padėtimi, prašo naujų vie-
tų, nes čia jau nebegalį gyven-
ti, nes susigyveno su Barbe ar
Ona ir tt.

Todel, kaip matote, šitas
„veikalas“ nedavė jokios mo-
dalės klausytojams pamokos.
Juomi atsiektas tik tiek, kad be-
galiniai įžeista tikintieji žmo-
nės.

Mano nuomone, tokiems vei-
kalams neturėtų būti vietos sce-
nų. Tikėjimas, tai tikėjimas
— jį visai žmonės žiuri;
kas yra pilnai priaugęs ir žino,
kad tikėjimas jam nereikalingas,
tam to tikėjimo ir nereikia;
bet yra žmonių, kurie tiki
ir tokiu perstatymu juos tik į-
žeidžiama, o nieko kito geresnio
neatsiekiama. Tokių „paibelų“
pas svetintaučius scenoje nepa-
matysi. Tačiau mūsų „laisva-
maniams“ viskas galima.

Pažymėti turėčiau čia taip gi
dar vieną idomų dalyką. Žmo-
nių kalbama, kad čia neseniai mi-
rė lietuvius, kuris sakoma prik-
lausęs prie SLA., bet vėliau de-

lei kokių tai priežasčių mūsų or-
ganizaciją apleidęs ir susidrau-
gavęs su „laisvamaniais“, todėl
ir mirus jo laidojimu užsiėmę
„laisvamaniai“. Na, kaip pa-
prastai pas numirusį ateina vi-
sokių žmonių ir atėję atlieka
savas pareigas prie numirėlio.
Atsiradę žmonių, kurie prikla-
pė prie to lietuvių lavono ir ka-
bėję poterių. Tas, žinoma,
„laisvamaniams“ nepatiko, to-
del jie kiekvienam klupančiam
ir kalbančiam poterių pabarš-
kindavę blešinę (kenų).

Jeigu taip, ištisus buvo, tai
nupuolimas, kokio negali būti!

Narys.

LAWRENCE, MASS.

Lawrence'o Lietuvių Masinio
Mitingo Protesto Rezoliucija
Prieš Lietuvos Fašistus.

Kadangi gruodžio 17 d. kleri-
kalai ir smetoniniai tautininkai,
atsivedę į Lietuvos Seimą gink-
luotas spēkas, nuvertė koalicinę
liaudininkų-socialdemokratų val-
džią ir ginklų pagalba užkūrė
ant Lietuvos liaudies kruvinųjų
fašistų valdžią naudai darbo
žmonių išnaudotojų;

Kadangi šis perversmas tei-
kia Lenkijai galimybės pavergti
Lietuvą po savo letena;

Kadangi Lietuvos viduje tam-
pa atgaivinta kruvinoji klerika-
lų inkvizicija prieš darbininkus
ir valstiečius, ir kadangi vėl
prasidėjo darbininkų organizaci-
jų persekiojimas, jų veikųjų
terorizavimas ir baisi priespauda,

Todel mes, Lawrence'o lietu-
viai, susiję į masinį susirinki-
mą, į L. U. K. Svetainę, gruo-
džio 26 d., 1926, apsvarstę šį
Lietuvoje fašistinį perversmą,
nutariame:

1. Griežčiausiai smerkti šį
Lietuvos fašistų smurtą ir
skelbti jų valdžiai neatlaidžią
kovą;

2. Mes raginame ir kviečiame
Amerikos lietuvių, kaip darbi-
ninkus, taip profesionalus ir
darbo inteligentus, suvienyto-
mis spēkomis stoti prieš Lietu-
vos fašistus ir jų šalininkus
Amerikoje;

3. Mes raginame visus fašiz-
mo priešinkus stoti į bendrą
frontą kovai prieš fašistus ir
rėmimui Lietuvos liaudies judė-
jimo prieš tuos fašistinius
smurtininkus ir tam tikslui vi-
sose lietuvių kolonijose Ameri-
koje tuojau šaukti visų lietu-
vių organizacijų konferencijas
ir tvirti bendras komitetas tam
svarbiam darbiui;

4. Mes pasižadame griežtai
kovoti Amerikoje prieš tuos, ku-
rie kokiais nors būdais remia Lie-
tuvos fašistus ir jų valdžią;

5. Mes raginame visus Ame-
rikos lietuvių, trokštančius
Lietuvos liaudžiai pasiluosavi-
mo iš po

bininkams ir valstiečiams, kovojantiems prieš fašizmą.

Šalin Lietuvos fašistinė valdžia!

Pilniausia politinė laisvė Lietuvos darbininkams organizuoti ir veikti!

Lai gyvuoją Lietuvos liaudies kova prieš fašizmą!

Lai gyvuoją kuodraugiškiausios Lietuvos sugyvenimas su Sovietų Respublika!

Pirm. — S. Večkys,

Už. raš. — J. Urbonas.

PITTSBURGH, PA.

Sausio 2 d., 1927 m., L. M. D. Svetainėje įvyko lietuvių masinis mitingas. Kalbėjo stud. Paulius Dargis, S. Bakanas, J. Baltrušaitis ir J. K. Maziukna. Visi kalbėtojai pasmerkė Lietuvos fašistus už sulaužymą konstitucijos ir nuvertimą žmonių išrinktos valdžios. Susirinkimas vienbalsiai priėmė rezoliuciją prieš fašistų saulavimą, kuri daro gėdą Lietuvos jaunai Respublikai ir veda Lietuvos liaudį į didesni skurdą ir vargą, ir net gresė visai pražudyti Lietuvos Nepriklausomybę.

Žmonių buvo pilna svetainė, nors gana smarkiai snigo. Po rezoliucijomis publika įgaliojo pasirašyti stud. P. Dargį, J. Virbicką ir J. Baltrušaitį.

Sausio 3 d. buvo kitas protesto mitingas, kurį rengė vieni bolševikai. Kalbėjo A. Bimba. Nieko blogo nebutų, kad bolševikai tai darytų iš širdies, kad jiems ištikro rūpėtų Lietuvos reikalai. Bet taip nėra. Juk komunistų lyderiai važinėjo ir važinėja su prakalbomis ir visur varė agitaciją prieš Lietuvos valdžią, nežiurint kokia ta valdžia buvo. Jie visur rinko aukas, kol žmonės davė. Kada nuostoj aukot ir nesilankyti į komunistų parengimus, tai jie nuostoj ir važinėję. Dabar fašistai, nuvertus žmonių rinktą valdžią, komunistai sujudo vėl darbuotis ir Bimba kalba. Rodos, kad tik jie geriausia rupinasi Lietuvos gerove, kitos visos partijos daro visokias klaidas. Dar lapkričio mėnesį komunistai turėjo savo suvažiavimą McKees Rocks ir išnešė protesto rezoliucijas prieš Lietuvos demokratišką valdžią, bet ją nuvertus, komunistai didžiausią groltą kelia ir kitus visus draugus kviečia su jais dirbti. O kas išdrįs ką nors sakyti, ar parašyti prieš tai, tas savo ir turi atsiimti. Taip buvo Grigaičiui, taip buvo širvydai už perspėjimo komunistų. Prakalbose vietinių buvo mažai, bet iš visos apylinkės privažiavo komunistų, kas sudarė nemažą būrėlį. Svarbiausiu tikslu bet gi prakalbose buvo rinkti aukas Lietuvos darbininkams, kuriuos fašistai sukiojo į kalėjimą, o jų šeimos badauja. Juk tai puikus obalsiai. Žmonės nori pagelbėti baduoliams. Bet ar bus taip? Pittsburghe surinko \$35.00, na o kelionė iš Brooklyno ir atgal \$32.00, svetainė \$5.00, plakatai \$5.00 ir Bimbos dienos darbas bus \$7.00 ar \$8.00 (juk jis redaktorius). Tai kas liks tiems vargšams? Bet čia jie tik ir terupė. Čia eina kad mirštančius komunistus sustiprint. Juk Bimba kaip tik ir varė agitaciją už bolševizmą per savo suvirė 2 valandų prakalbą. Jis nurodinėjo, kad tik bolševikų lyderiai ir jų laikraščiai tesako teisybę, ir tik jie tesirupina Lietuvos reikalais.

Juozas Virbickas.

Pittsburgiečių Rezoliucija.

Mes Pittsburgho lietuviai, susirinkę 2 d. sausio, 1927 m., L. M. D. Svetainėje, 142 Orr St., Pittsburgh, Pa. ir išlausę pranešimus apie dabartinę padėtį Lietuvoje, jog ten gruodžio 17 d. smurtu juodųjų fašistų tapo nuversta žmonių išrinktoji valdžia, suimant ir įkalinant Lietuvos valstybės prezidentą Dr. K. Grinių ir Ministerius ir ištiki-

mus konstitucijai žmones. Kadangi tie įvykiai kenkia mūsų Nepriegulmybei ir pavergia mūsų brolius atimant konstituciją garantuotą žmogaus teises. Mes visi kaip vienas griežčiausiai protestuojame prieš juoduosius smurtininkus, pareikšdami, jog mes niekuomet nepripažįsim jų šalies šeiminkai, ir visomis išgalėmis šelpsim tikruosius tautos išrinktus žmones, kaip tai: prez. Dr. K. Grinių, min. pirm. M. Slezevičių ir jo kabineta. Reikalaujame, kad būtų atitaisyta sulaužyta konstitucija ir gražinta žmonių apsisprendimo teisės.

Amerikos Lietuvių Prižadai.

Lietuvos naujoji fašistinė valdžia per savo ministerį pirm. Voldemarą gruodžio 25 d. 1926 m. paskelbė, jog „naujoji valdžia darys finansų reviziją ir ieškos paskolos. Gali but išleis bonus ir kvies Amerikos lietuvių pirkt juos.“ Mes Amerikos lietuviai prižadame Lietuvos žmonėms delei jų laisvės, kad mes nepirksime Lietuvos bonų, tai yra neskolinsime Lietuvos fašistų valdžiai. Mes sakysime visiems draugams, kad neapsigautų, kad nepirktų nė vienas bonų. Mes prižadame, kad visur žodžiu ir laiškais kritikuosim tuos laikraščius ir žmones, kurie remis garsins ir pardavinės Lietuvos fašistų valdžios bonus.

Stud. Paul Dargis, Juozas Virbickas.

AMSTERDAM, N. Y.

Puikus vaidinimas.

Vaiškaus dramos teatras gruodžio m. 26 d. vaidino pas mus (Fed. svet.). Žmonių prisirinko pilna svetainė, net buvo ir stovinių. Vaidinimas žmoniems labai patiko ir sulig jų pagėdavimo artistai sausio m. 2 d. vadino dar sykį, duodami naują programą, Amer. Liet. Klube. Tenai žmonių buvo apie 400.

Ši sykį publikoj buvo matyti ir jaunimo, ypač mūsų mėgėjų artistų. Labai malonu buvo tai pastebėti, nes ypatingai jiems yra naudinga matyti tikrai gerą vaidinimą ir paskiau lošiant sekti jų pavyzdį, tuomet ir artistai tobulinsis ir publikai bus maloniau lankyti jų vaidinimus.

Teatras suvaidinęs pas mus pora vakarų išvyks Rochesterin, kur vaidins sausio mėn. 8 ir 9 d. Laimingos kloties.

Menininkas.

BOSTON, MASS.

Bostono Lietuvių Protestas Prieš Fašistų Smurtą Lietuvoje.

Mes, Bostono ir jo apylinkių lietuviai, susirinkę 30 d. gruodžio, 1926 m., South Bostono Lietuvių Salėje į masinį mitingą ir apsvaustę papildytą Lietuvoje klerikalų-fašistų smurtą, vienbalsiai priėmė šitokią

Protesto Reziliuciją:

Kadangi šių metų 17 gruodžio, kuomet visa lietuvių tauta ruošėsi švęsti savo Respublikos prezidento K. Griniaus 60 metų gyvenimo sukaktuves, ginkluota gauja visuomenės išmatų ir piktadarių užpuolė jį nakties laiku ir ginklais grąšindami privertė pasirašyti reziliuciją;

Kadangi tą pačią naktį tie smurtininkai pagrobė miegančius ministerius, o paskui vadovaujant caristui Plechavičiui, kuris už savo kriminališkus darbus 1921 metais buvo dū sykį Karo Teismo pasmerktas kalėjimui, įsiveržė su ginklais į Seimo Rumus, išniekino aukščiausią valstybės šventyklą ir smurtu sugriovė teisėtą Respublikos valdžią, sulaužydami tuo būdu šalies konstituciją ir sutremdami po kojų žmonių valią ir demokratybės principus;

Kadangi Antanas Smetona buvo tų smurtininkų pastatytas nauju prezidentu neteisėtai, nes iš 85 Seimo narių už jį balsavo tik 38 klerikalai neteisėtame Seimo posėdyje, neturėjusiame reikalingo kvorumo; ir

Kadangi Smetona su dabartiniu premieru Voldemaru priklauso fašistinei tautininkų partijai, kuri neturi mūsų visuomenės pritarimo ir paskutiniuose rinkimuose į Seimą pravedė vos tik 3 savo žmones,

Tai mes pareiškiame: Kad žiurint mūsų akimis, pildytas klerikalų-fašistų smurtas yra kriminalis prasizengimas prieš Lietuvos Respubliką ir Lietuvos liaudį;

Kad smurtininkų pastatytas Lietuvos prezidentas reakcininkas ir dvarininkų bičiulis Antanas Smetona nėra legalus Lietuvos prezidentas ir neturi teisės tokiu vadintis nei prezidento pareigas eiti;

Kad visa smurtininkų klika, pasivadinusiu nauja Lietuvos „valdžia“, nėra jokia legalė valdžia, bet begėdžių ir užurpatorių gauja, kurią mes atmetam su didžiausiu pasipiktinimu ir kviečiam visus lietuivius kovoti su ja, neremti jos nei darbais nei žodžiais;

Reikalaujame: Kad tuojaus būtų apskelbti nauji Seimo rinkimai, sulys konstitucijos nustatyta rinkimų tvarka;

Kad visi areštuoti koalicinės valdžios nariai ir rėmėjai tuojaus būtų paleisti iš kalėjimų;

Kad tuojaus būtų nuimtas karas stovis ir sugrąžintas Lietuvos piliečiams spaudos žodžio, susirinkimų ir kitos konstitucijos garantuotos laisvės.

Ant galo mes skelbiame:

Kad pakol Lietuvoje šeiminkaus užurpatorių klika, patol mes nepalauksime prieš ją kovojančių reikalausime iš Amerikos vyriausybės, kad ji tos klikos nepripažintų ir jokios paramos jai neduotų; ir

Kad kopijos šios reziliucijos bus pasiųstos Jungtinių Valstijų prezidentui, Lietuvos pasiuntinybei Washingtono, Lietuvos pasiuntinybei Londone, Lietuvos Seimui, Smetonai, Voldemarui, o taipgi Amerikos ir Lietuvos spaudai.

Masinio Mitingo -- Prim. — Jonas Palaima, Sekr. — J. G. Gegužis.

LAWRENCE, MASS.

1 dieną sausio, nedėlvakari nepriegulmingų katalikų bažnyčios salėje bostoniečiai suvaidino „Kalvio Duktę“, trijų veiksmų J. J. Zolpio dramą. Publikos atsilankė vidutiniškai. „Kalvio Duktę“ pirmame akte matoma kalvio Bortasius klemas, subatvakaris, dveji metai prieš didįjį karą, susirenka kaimiečiai ir nutaria tverti bendrovę. Antrame akte matosi kaip iš ramumo iškyla didysis karas. Žmonės užviespatauja panika, bėgimas iš namų ir tt. Trečiame akte matoma Grineviackienės namuose tikra tragedija kaip Vokietijos ir Rusijos karais mušdamiesi brolis broliui užmuša. Mūsų vienas kariauja vokiečių armijoje, o kitas rusų. Veikiančios ypatos dramoje dalyvavo: Alvinas Bortasius, kaimo kalvis — J. Tribuliuskas, jo dukterė — p-lė O. Raliutė, kalvio pagalbininkas — J. Zinkevičius, Kazys Mazutis, amerikietis — J. Petrauskas, J. Normitas, kaimietis — A. Ben-doraitis, St. Gumbauskas, taip pat kaimietis — Kudrauskas, Dionizas Dauroras, dešimtininkas — M. Stakėnas, Jonas Gri-noveckis, kadetas, oficerias — M. Bieksa, jo motina Barbora — O. Palubickienė, Lolyta, Grinovėckio sesuo — A. Kontrimutė, Pranas Jurgutis, gyvenęs Vokietijoje — Pačkauskas, Fredrikas von Hern, vokiečių oficerias — A. Juodgudis ir vokiečių kareivis — Kontrimas.

Minėstina drama buvo jau statyta So. Bostone. Taigi dabar

bostoniečiai po Naujos Angl. Sandaros apskrčio direktija pastatė Lawrence ir vėliaus status Cambridge, Worcester, Hudson, Norwoode ir kitur.

Reporteris.

STRAIPSNIS 210.

Gyduolės ir Vaistai.

Gali būti gydytojas išrašys vaistų kudiui. Bet rašo tik po gero išklotino, sužinojęs visą padėtį. Kitais žodžiais tariant, jis žino kas yra bloga ir žino ką jis išrašo. Vaistas yra tik tavo kudiui ir tik tam tikroms ligoms, todėl tas pats vaistas vargu galėtų pagelbėti tavo kaimynui vaikui.

Daugelis kudių apserga nuo vais-

ty, kurie buvo skirti kitiems. Tas pats vaistas gali turėti kitokią veikimą ant kitų kudių. Tik gydytojas gali pasakyti ką reikia tavo kudiui. Jis praleidęs ilgus metus sunkiame moksle, kad tu dažinuos.

Tavo kudiui verkiant, bandyk surasti priežastį. Nebėgk tuoj prie vaistų skrynutės ieškant kokio nors „raminančio sirupo“. Dažnai tie sirapai turi svaigalų, kurie kenksmingi kudiui. Jei kudiis serga, šauk daktarą. „Naminės gyduolės“ yra per daug pavojingos. Jei nežinai kas yra kudiui, tai kaip gali jį gydyti.

Per keletą gentkarčių Amerikietis mitinos auklėjo savo kudičius su Borden's Eagle Pienų, delto, kad šitą Eagle Pieną joms buvo rekomendavę draugai ir delto, kad rado jį užganėdintą. Bet ant nelaimės daugelis Amerikiečių ir Lietuvių motinų niekad pilnai negavo žinoti kodėl tokių puikų rezultatų buvo gauti. Eagle Pienas yra šviežiausias, saldžiausias ir riebiausias pienas rupestingai sulietas su gryniausiu cukrumu, kas padaro kudičiams maistą, kada motinos pieno nėra arba jo neužtenka.

Idant Lietuvė motina žinotų kaip vartoti Borden's Eagle Pieną, Borden kompanija lietuvių kalboje atspaudė pilnas maitinimo instrukcijas, pasakančias kaip paruošti Borden's Eagle Pieną kudičiams visokių amžių. Jei nori kopijos šitų instrukcijų, teturi išpildyti kuponą mūsų laikraščio telepacio apgarsinimo ir prisijusti jį kompanijai, o toji noriai prisijus visai dykai kas kartu su puikia knyga.

Skaityk Šiuos Straipsnius Kas Savaitė ir Pasidėk Atečiai.

UŽLAIKYK SAVO KUDIČĮ SVEIKU IR STIPRIU

KUDIČIŲ sveikatos išsivystymas pri-guli daugiausiai nuo maisto koki jis gauna. Jūsų kudiis turi but maudomas kasdien ir maitinamas reguliariai. Jei negalit savo krutimis maitinti kudičio, tai bandyk Borden's Eagle Brand Condensed Pieną. Tai geriausias kudičių maistas—padarytas iš riebaus karvių pieno ir granuliatu cukraus—specialiai del kudičių. Rekomenduojamas gydytojų visur del jo gerumo.

Jei jus prikalbė mums šita paskelbimo su jūsų vardu ir adresu, arba prisiklauskite mums atvirte, mes įsiimsime jums, dykai, pamokinimų jūsų kalboje kaip penėti jūsų kudičį: taigi vaikui kveztu ir kitokios įdomios literatūros.

Parasduoda visose valstybėse ir groserinėse.

THE BORDEN COMPANY Borden Building New York, N. Y.

PAIN-EXPELLERIS Geriausia vaista nuo paprastų peršalimų, reumatikų skausmų ir palengvinamas skaudantys ir geliantys mums. Tiksias pažymėtas Inkaro vaistaženklis. 35c.—valatinėse—70c. F. AD. RICHTER & CO. Berry & So. 5th St. Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

Ar Tamsta ieškai žinių, gimstančių kasdien įvairiose pasaulio dalyse, kaip tai: politiniai perversmai, streikai, revoliucijos, moksliniai išradimai, taipgi žinių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir apie Lietuvos padėtį,—tai skaityk „Naujienas“ kasdien—rasi.

Tukstančiai Amerikos lietuvių skaito „Naujienas“ kasdien; šimtai „Naujienų“ kasdien yra išsiunčiama į Lietuvą ir kitas dalis svieto, kur lietuvių gyvena. Lietuviai myli „Naujienas“, nes „Naujienos“ nuoširdžiai tarnauja lietuvių visuomenei.

Todelgi kviečiam ir Tamstą tuoj užsisakyti dienraštį „Naujienas“—kaina: Amerikoj metams—\$7, pusmečiui—\$3.50, trims mėn.—\$1.75. Į Lietuvą ir kitas dalis svieto: metams—\$8, pusmečiui—\$4, trims mėn.—\$2.

Pinigus už prenumeratą siųskite šiuo adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

ATMINK SAVUS LIETUVOJE

SUTEIKITE JIEMS DOVANĄ

“SANDARA”

SAVAITINĮ LAIKRAŠTĮ

Jei norite, kad jūsų giminės pažintų pasaulį, sužinotų kaip lietuviai svetur gyvena, tai nevilkinant užrašykite jiems laikraštį „Sandarą“, už tai bus jums dėkingi. Gaus kas savaitę naujausias pasaulines žinias, geriausių Lietuvos ir Amerikos rašytojų straipsnių, apsakų, eilių ir juokų.

„SANDAROS“ prenumerata metams: į Lietuvą \$3.00; Amerikoje \$2.00. Vieną numerį pasižiūrėjimui siunčiame dykai. Kreipkitės sekančiu antrašu:

„SANDARA“,

327 E Street,

So. Boston, Mass.

NAUJOS KNYGOS

GAUNAMOS „VIENYBĖS“ KNYGYNE

VIRĖJA. Išleista 1926 metais. Apdaryta \$2.50
1,054 patarimai kaip virti įvairūs valgiai.
MAISTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS. Dr. J. Kvedero \$1.50
Mokykloms ir šeiminkams vadovėlis ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanūs valgius sveikiems, vaikams ir ligoniams.
LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00
Šioje 735 puslapių knygoje telpa daviniai pirmo Lietuvos žmonių surašymo. Surašyta visi Lietuvos kaimai, vienkiamiai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ukinių, kaip toli geležinkelio stotis ir arčiausias paštas.
BUK MANDAGUS! \$1.00
Praktiškas vadovėlis elgimosi, parodantis, kaip reikia mandagiai elgtis įvairiuose gyvenimo reikaluose.
LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA 50c.
Rašybos vadovėlis su rašybos žodynėliu. Išleistas 1926 metais.
NAMŲ RUOŠOS VADOVĖLIS 55c.
Namų darbai, naminių sąskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyną užlaikyti.

V I E N Y B Ė

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

DABAR UŽSIRAŠYK

‘AMERIKOS LIETUVI’

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramiai pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popierus.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

“AMERIKOS LIETUVIS”

14 Vernon Street,

WORCESTER, MASS.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotasis Veiklas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išsivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina.....\$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNĖS” ADM.,

307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

